MINISTERSTVO ŠKOLSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

IUVENTA
OBČIANSKE ZDRUŽENIE OLYMP
CELOŠTÁTNA ODBORNÁ KOMISIA OLYMPIÁDY ĽUDSKÝCH PRÁV

PhDr. Viliam Dolník
editor

KRONIKA OLYMPIÁDY ĽUDSKÝCH PRÁV

XIV. ročník

IUVENTA 2012

Olympiáda ľudských práv

XIV. ročník

21. - 23. marca 2012

Liptovský Mikuláš

OBSAH

I. Úvod

Viliam Dolník: XIV. ročník Olympiády ľudských práv
Miroslav Kusý: Jedna Pražská jar

II. Propozície XIV. ročníka OĽP stredoškolskej mládeže

III. Krajské kolá XIV. ročníka OĽP

Krajské kolo OĽP v Banskobystrickom kraji
Krajské kolo v Bratislavskom kraji
Krajské kolo v Košickom kraji
Krajské kolo v Nitrianskom kraji
Krajské kolo v Prešovskom kraji
Krajské kolo v Trenčianskom kraji
Krajské kolo v Trnavskom kraji
Krajské kolo v Žilinskom kraji
Tézy na ústnu časť krajského kola Olympiády ľudských práv
Prehľad o účasti na OĽP

IV. Celoštátne kolo XIV. ročníka OĽP

Témy esejí XIV. ročníka OĽP
Zoznam členov porôt
Zoznam súťažiacich
Výsledky súťažiacich v jednotlivých porotách
Veľké finále
Víťazné eseje
Odmeny víťazom XIV. ročníka OĽP

V. Reportáže a príspevky

VI. Vyhlasovateľ, organizátori, spolupracujúce organizácie a inštitúcie

Vyhlasovateľ
Organizátori
Spolupracujúce organizácie, inštitúcie a partneri
Prehľad tém esejí za ročníky I. – XIV.

VII. Víťazné eseje

VIII. Vedomostný test pre XIV. ročník OĽP

Test ľudských práv - kľúč správnych odpovedí

IX. Vyhodnotenie dotazníka spätnej väzby XIV. roč. OĽP

X. Prílohy

Príloha č. 1
Príloha č. 2

Vydanie publikácie podporili:

I. ÚVOD

PhDr. Viliam Dolník
predseda Celoštátnej odbornej komisie Olympiády ľudských práv

XIV. ročník Olympiády ľudských práv

Vážené kolegyne, kolegovia a priatelia ľudských práv.

Venujem túto Kroniku Vám, ktorí neustále zápasíte o svoju existenciu a budúcnosť. Stretávate sa so všetkým, čo život prináša a to s pochopením, odmietaním, ocenením, či tvrdou kritikou...

Sám som prešiel skoro všetkým, čo učiteľ môže zažiť. Nesmierne množstvo spomienok sa preháňa hlavou. Veľa podnetných myšlienok možno ostane v zabudnutí. Ale jedna mi neustále v ostatnom čase rezonuje v hlave.

Ako študent na strednej Pedagogickej škole v Žiline v terajšom Katolíckom dome som si nemohol nezapamätať citát klasika Jana Ámosa Komenského, ktorý visel pri vchode nad jeho portrétom. Či je presný a z čoho je, doteraz neviem, ale zapôsobil možno nielen na mňa. Nad jeho portrétom sa vznášal výrok: „Naši učitelia verte, že na zlatý stolec dôstojnosti posadený ste, a že Vám bol zverený úrad, nad ktorý niet krajšieho pod slnkom".

Táto vznešená myšlienka, nabitá entuziazmom iste ovplyvnila mnohých, ich konanie, učenie detí po kopaniciach, v dedinách v zastrčených kútoch malého slovenského sveta.

Svet sa zmenil, pre niekoho zmenšil, pre niekoho zväčšil, ale aj priblížil. Svet sa stal protirečivým, prajným aj neprajným. Raz to bol PÁN učiteľ, potom SÚDRUH a teraz znovu, ale iný PÁN.

Vy ale vždy dávate časť svojho JA, sami seba, nesebecky, bez nároku na vďaku. Mnohokrát nečakáte odmenu, či zadosťučinenie. Keď však treba, ste väčšinou v pohotovosti. Nepozeráte na voľný čas pri aktivitách Vašich zverencov, len s príznačnou skromnosťou očakávate trochu vďaky. Od koho? Od štátu? Nie z pohľadu vašich detí. To je ocenenie nad všetky na svete. Tým si získavate dôstojnosť o ktorej hovoril učiteľ národov Jan Ámos Komenský.

Osobitná vďaka patrí Vám, ktorí sa venujete ľudským právam a výchove k nim. Je to neľahká a zložitá úloha. Výsledok hovorí za všetko, 3-4 tisíc študentov zo stredných škôl z celej SR, ktorí sa zúčastňujú školských kôl.

Áno je to ich verejný výsledok za ktorým sú desiatky hodín mravčej učiteľskej práce, hodiny debát a diskusií. Množstvo rôznych akcií, ktoré viac, či menej súvisia s ľudskými právami.

Neostáva mi nič iné, len povedať VEĽKÁ VĎAKA VÁM.

PhDr. Viliam Dolník
Predseda Celoštátnej komisie OĽP

Jedna Pražská jar

(Z mojej cesty k ľudským právam)

Prof. PhDr. Miroslav Kusý PhD
UNESCO katedra UK, Bratislava

V roku 1952 som bol v treťom ročníku štúdia filozofie na Filozoficko-historickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe a vôkol nás ešte stále zúril stalinsko - gottwaldovský teror. My sme však boli mladí práve vtedy a nemali sme možnosť vybrať si režim, v ktorom by sme prejavy svojej mladosti mohli čo najprirodzenejšie púšťať z uzdy. Museli sme to riskovať aj v situácii, ktorá bláznovstvám nebola naklonená a každý ich výstrelok brala smrteľne vážne. Nejde o útok na komunistický režim, nejde o jeho znevažovanie či podkopávanie?

V aule fakulty sa vysoko nad tabuľami objavilo nové heslo, zložené z jednotlivo pripevnených veľkorozmerných písmen: V HUDBĚ ŽIVOT ČECHŮ. Myslím, že to bola upútavka na práve prebiehajúcu Pražskú jar a dekanom fakulty bol hudobný teoretik profesor Mirko Očadlík, ktorý si takúto príležitosť nemohol nechať ujsť.

Keď sme sa do auly nahrnuli na niektorú zo spoločných povinných prednášok pre celý ročník, teda pre nejakých tristo študentov, heslo nás zaujalo a vznikla okolo neho bežná recesistická diskusia. Inšpirovaný nápadmi, ktoré z nej vzišli, som vyliezol po nejakých oporných bodoch okolo tabule hore k heslu a za nadšeného jasotu celej auly som z neho zhodil písmeno D. Kým prišiel prednášateľ, zostalo nad tabulou už len torzo pôvodného hesla v znení: V HUBĚ ŽIVOT ČECHŮ. Prednášateľ si nič nevšimol a my sme sa spokojne rozišli.

Lenže na druhý deň začalo veľké vyšetrovanie. Pred prednáškou prišiel dekan s ďalšími fakultnými činovníkmi a spustil na nás krik: „Tu sa zhanobil český národ!" „Kto to urobil?" „Tu sa znevážila medzinárodne sledovaná celoštátna akcia veľkého politického významu!" „Kto to urobil?" „Je to voda na mlyn imperialistom a vojnovým štváčom!" Kto to urobil?"
Pokiaľ vypočúvanie prebiehalo v aule, pred všetkými študentmi, boli odpovede jednotlivcov stereotypné": „Neviem, ani som si to nevšimol!" „Neviem, keď som prišiel, už bolo písmeno D tu na zemi. „Neviem, asi to spadlo samo!"

Trpnuť som však začal, keď si dekan postupne predvolával jednotlivých študentov k sebe. Nemám potuchy, koľkí uňho boli, ale výsledok celého vyšetrovania odišiel dostratena. Z tých asi tristo študentov ma žiaden neudal a dekan vec nepostúpil na ďalšie vyšetrovanie štátnej bezpečnosti ako by sa mu vtedy asi bolo patrilo. Písmeno D sa nenápadne vrátilo na svoje miesto v aule, nikto sa ho už nepokúsil zhodiť a život išiel ďalej.

Nebolo to nič viac než obyčajná študentská recesia. Keď som to D zhadzoval, nedošlo mi, že by sa to mohlo dávať do súvislosti so svetovým mierom, či so slovenským buržoáznym nacionalizmom, ktorý bol vtedy pripravený na odstrel. Nenapadlo to ani nikoho z tých cca tristo študentov, prevažne Čechov, ktorí moju exhibíciu nadšene sledovali.
Očadlíkovi som dlho zazlieval ten jeho prorežimný spektákl. Ale zrejme aj on si pamätal, čo znamená obyčajná študácka recesia a po povinnej „úlitbě bohům", teda komunistickej vrchnosti, ju prijal ako úkaz, ktorý kvitne v každej dobe.

Prof. PhDr. Miroslav Kusý PhD

II. Propozície XIV. ročníka Olympiády ľudských práv stredoškolskej mládeže

Vyhlasovateľom súťaže je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, odborným garantom je Celoštátna komisia OĽP.
Olympiáda ľudských práv (OLP) je dobrovoľnou, záujmovou činnosťou študentov stredných škôl v Slovenskej republike. Na základe Pedagogicko-organizačných pokynov je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu na školách. Motivuje k cieľavedomému pôsobeniu, založenému na systematickej práci s talentovanými študentmi. OĽP sa realizuje každoročne a možno ju organizovať na všetkých typoch stredných škôl v SR.
V školskom roku 2011/2012 je možné podľa Pedagogicko-organizačných pokynov MŠ SR organizovať Olympiádu ľudských práv aj na základných školách. Model olympiády pre ZŠ je uverejnený v prílohe Kroniky OĽP XIII.
Nosná téma XIV. ročníka OLP: **EURÓPSKY ROK AKTÍVNEHO STARNUTIA a medzigeneračnej solidarity 2012.**

Súťaž je trojkolová a uskutoční sa v nasledovných termínoch:
školské kolo - do 16. decembra 2011,
krajské kolo - v týždni od 6. do 10. februára 2012,
celoštátne kolo - 21. - 23. marca 2012 v Liptovskom Mikuláši.

Školské kolá

- Zúčastňujú sa ich všetci študenti, ktorí prejavia záujem. Súťaž na úrovni školy organizuje príslušná predmetová komisia spoločenských vied. Na jej návrh riaditeľ školy poverí jedného učiteľa riadením a koordinovaním súťaže.
- Spôsob prípravy a výberu súťažiacich študentov závisí od kritérií, ktoré si stanoví škola.
- Odporúčame formu súťaže, testu, vzájomnú diskusiu s demokratickou voľbou postupujúce ho, alebo výberom učiteľa.
- Do krajského kola postupuje víťaz.
- Škola môže určiť taktiež súťažiaceho z druhého miesta o ktorého účasti rozhodne predseda krajskej komisie podľa počtu prihlásených súťažiacich a kapacity súťaže.
- **Školské kolá prebehnú do 16. decembra 2011.** Tento termín je konečný a záväzný. Škola je povinná zaslať na adresu predsedu krajskej komisie prihlášku do krajského kola, ktorú nájdete na *www.olympiady.sk* v časti OLP alebo na *www.olp.sk* **do 20. decembra 2011.** Po tomto termíne nemusia byť prihlášky akceptované.

Krajské kolá - všeobecné informácie

- Zúčastňujú sa ich žiaci, víťazi školských kôl, prípadne náhradník, podľa rozhodnutia predsedu krajskej komisie. Krajské kolá organizačne zabezpečujú školy alebo školské zariadenia, ktoré poverí príslušný Krajský školský úrad. Súťaž hodnotí krajská porota, ktorá je trojčlenná a menuje ju predseda Krajskej komisie OĽP.
- **Krajské kolá sa uskutočnia v termíne 6. – 10. februára 2012 podľa rozhodnutia predsdu Krajskej komisie OĽP.** Obsahom súťaže budú vedomostné testy a vedomostná súťaž z pripravených téz o ľudských právach, ktoré budú zaslané prostredníctvom IUVENTY Krajským školským úradom a predsedom krajských komisií OĽP.
- Cestovné náklady hradí Krajský školský úrad, prípadne centrá voľného času z účelových prostriedkov MŠ SR.
- Krajské komisie a Krajské školské úrady dostanú od Celoštátnej komisie OĽP didaktické testy.
- Tézy k vedomostnej súťaži sú tradične umiestnené na stránkach *www.olympiady.sk* a *www.olp.sk*

- Z krajského kola postupuje do celoštátneho kola (finále) prvých 8 súťažiacich. V prípade rovnosti bodov musí o postupujúcich rozhodnúť krajská porota, na základe ňou stanovených pomocných kritérií pre postupujúcich.
- Podmienkou účasti v celoštátnom kole (finále) je vypracovanie eseje na jednu z tém, ktoré stanoví Celoštátna komisia OĽP a ktoré budú zverejnené na stránke *www.olympiady.sk* v časti OĽP a na *www.olp.sk*.
- Eseje v rozsahu maximálne 4 strán, sú súťažiaci povinní zaslať **do 17. februára 2012** v elektronickej podobe - Word na adresu peter.barat@iuventa.sk a v papierovej podobe v šiestich exemplároch na adresu: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, PhDr. Peter Barát, Oddelenie podpory talentovanej mládeže, Búdková 2, 811 04 Bratislava 1.
- Eseje musia obsahovať v záhlaví údaje o autorovi (meno a priezvisko, adresa školy, domáca adresa, telefón a email) a v závere vlastnoručný podpis.
- Predseda krajskej komisie je taktiež povinný do 7 dní od skončenia krajského kola vypraco vať písomnú hodnotiacu správu o priebehu súťaže s príslušnými štatistickými údajmi a odoslať ju predsedovi CK OĽP a IUVENTE.

Celoštátne finále

- Celoštátneho kola (finále) sa zúčastňujú úspešní súťažiaci z krajských kôl.
- V XIV. ročníku bude osem súťažiacich za každý kraj, 64 za celé Slovensko.
- Celoštátne kolo (finále) sa uskutoční v termíne 21. – 23. marca 2012 v Liptovskom Mikuláši.
- Počas celoštátneho kola súťažiaci riešia modelové situácie a obhajujú eseje na vopred zadané témy pred odbornými porotami.
- Hodnotenie týchto dvoch častí je v percentuálnom pomere 50:50.
- Poroty sú najmenej trojčlenné a v každej môže súťažiť maximálne 16 súťažiacich.
- Z každej poroty postúpia súťažiaci z 1. – 3. miesta (maximálne 12 súťažiacich) do finále pred hlavnú porotu, kde riešia aktuálne problémy doby, ktoré si vyžrebujú.
- Hlavná porota zložená z odborníkov v oblasti ľudských práv, práva a významných hostí zo Slovenska i zo zahraničia, stanoví poradie súťažiacich na 1. – 12. mieste.
- Z nich sa podľa poradia a možností organizátorov zúčastnia krátkeho študijného pobytu v zahraničí.
- Ich počet sa stanoví v priebehu celoštátneho finále.
- Zabezpečenie pedagogického sprievodu je v zmysle OBP nevyhnutné. Nakoľko hradíme všetky náklady, odporúčame s každým súťažiacim vyslať pedagogický sprievod.
- Všetky náklady (cestovné, ubytovanie, stravovanie a poistné) hradí IUVENTA a sponzori. Víťazi dostanú hodnotné vecné ceny a krátky študijný pobyt v zahraničí.
- Vyhodnocuje sa poradie len na 1. – 12. mieste. Ostatní účastníci budú uvedení v abecednom poradí.
- Námietky na priebeh súťaže možno adresovať predsedovi CK OLP bezprostredne po vyhlá sení výsledkov.

PhDr. Viliam Dolník
predseda Celoštátnej komisie OĽP

Súťažný poriadok celoštátneho kola

Celoštátna komisia ustanovuje nasledovné pravidlá pre priebeh súťaže:

- Súťažiaci budú za prítomnosti svedkov elektronicky vyžrebovaní do štyroch porôt po 16.
- V 1. kole budú riešiť prípadové štúdie, ktoré budú vopred očíslované od 1 po 16.
- Súťažiaci sa pripravuje 15 minút a prezentuje taktiež 15 minút.
- V 2. kole budú obhajovať esej, ktorú zvolili zo štyroch možných a vopred odoslali.
- Postupové poroty ustanovuje predseda Celoštátnej komisie OĽP.
- Každý člen poroty má na hodnotenie súťažiaceho 25 bodov v prvom a 25 v druhom kole.
- Súčet bodov od všetkých porotcov v 1. a 2. kole určí poradie v porote.
- Traja najlepší z každej poroty postupujú do Veľkého finále – spolu 12 súťažiacich.
- Mená postupujúcich vyhlási predseda CK OĽP na začiatku slávnostného stretnutia.
- Poradie ostatných v jednotlivých porotách bude zverejnené na výveskách.
- Členov Veľkej poroty menuje predseda CK OĽP.
- Obsahom Veľkého finále sú aktuálne spoločenské a politické problémy súčasnosti.
- Poradie súťažiacich vo Veľkom finále bude určené elektronickým žrebovaním.
- Každý člen Veľkej poroty má na ohodnotenie každého súťažiaceho 25 bodov.
- Veľká porota hodnotí vecnosť, pohotovosť, spôsob riešenia, argumentáciu a celkovú úroveň ústnej prezentácie súťažiaceho.
- Súťažiaci si úlohu pre ústnu prezentáciu žrebuje sám výberom obálky.
- Súťažiaci nemá čas na prípravu, prezentáciu začína ihneď.
- Veľká porota stanoví poradie na 1. – 12. mieste.
- Iné poradia sa nestanovujú.
- Odvolanie, alebo sťažnosť možno podať bezprostredne po zverejnení výsledkov predsedovi CK OĽP.

III. Krajské kolá XIV. ročníka OĽP

Krajské kolo OĽP v Banskobystrickom kraji

Zodpovedná osoba: Mgr. Roman Balko
Organizátor - inštitúcia: Centrum voľného času Junior Banská Bystrica
Organizátor - osoba: Predseda KK Mgr. R. Balko, tajomník KK Mgr. V. Šokoťko
Miesto konania súťaže: Domov mládeže, Jána Švermu 1736, Zvolen
Dátum konania súťaže: 7. február 2012
Počet súťažiacich v krajskom kole: 31 (z toho 17 dievčat)
Počet škôl, ktoré sa súťaže zúčastnili: 27
Počet súťažiacich v školských kolách: 234 (z toho 156 dievčat)

Do celoštátneho kola postúpili:

Por.č.	Priezvisko a meno	Škola
1.	Pivoda Patrik	Gymnázium A. Sládkoviča, Banská Bystrica
2.	Matušov Marek	Gymnázium A.H. Škultétyho Veľký Krtíš
3.	Bučko Adam	Gymnázium J. G. Tajovského Banská Bystrica
4.	Uhrinová Zuzana	Gymnázium B. S. Timravy Lučenec
5.	Sarvašová Sára	Gymnázium B. S. Timravy Lučenec
6.	Kabátová Karolína	Ev. gymnázium Tisovec
7.	Trnka Andrej	Gymnázium Detva
8.	Bubeliný Jakub	Gymnázium J. Chalupku Brezno

Organizácia KK OĽP
Organizácia a logistická príprava Krajského kola OĽP je už štandardom, ktorý neprináša závažné problémy. Krajské kolo sa už stabilne udomácnilo v priestoroch Školského internátu Zvolen, pretože sa tam stretávame s mimoriadne ústretovými partnermi, ktorí ochotne, s úsmevom, v dobrej nálade a bez extrémnych finančných nárokov riešia všetky priestorové a stravovacie požiadavky organizátorov OĽP.
Centrum voľného času - Junior Banská Bystrica zvláda výborne svoju organizátorskú úlohu a za minimálny čas dokáže bezchybne administrovať vstupné informácie, prezentáciu aj vyhlásenie výsledkov. Informácie pre poroty, tabuľkové podklady, navrhnuté časy a zoznamy účastníkov boli pripravené rovnakým spôsobom ako minulý rok. Nie sme si vedomí žiadnych reklamácií alebo výhrad voči organizácii alebo hodnoteniu výsledkov.

Financovanie KK OĽP
KK OĽP bolo financované z prostriedkov určených na predmetové olympiády. Cestovné náhrady budú preplatené súťažiacim a porotcom po zaslaní finančných prostriedkov z Krajského školského úradu Banská Bystrica.

Hodnotenie materiálov pre súťaž
Materiály sú vyhovujúce, bez pripomienok zo strany pedagógov. Testy boli primerané, vhodné a ich úroveň je primeraná súťaži. Autorke testov právom patrí poďakovanie za kvalitne odvedenú prácu pri ich príprave.

Poznámky a pripomienky
Pri vyhodnocovaní písomnej alebo ústnej časti súťaže neboli zaznamenané žiadne pripomienky a OĽP považujeme za výborne pripravené podujatie, ktoré už má pre krajské kolá osvedčený hodnotiaci systém pre písomné aj pre ústne prezentácie súťažiacich.

Mgr. Roman Balko
predseda KK OLP

Krajské kolo v Bratislavskom kraji

Zodpovedná osoba: Mgr. Zuzana Smetanová
Organizátor - inštitúcia: KŠÚ Bratislava
Organizátor - osoba: Mgr. Drahomíra Červeňáková, v zastúpení p. Ing. Jančátom
Miesto konania: SOŠ Na pántoch 9, 83106 Bratislava
Dátum konania KK: 7. február 2012
Počet súťažiacich v krajskom kole: 47
Počet škôl, ktoré sa súťaže zúčastnili: 26, z toho: 16 gymnáziá, 8 SOŠ, 2 ZŠ
Počet súťažiacich v školských kolách: 443

Do celoštátneho finále postúpili:

Por.č.	Priezvisko a meno	Škola
1.	Dominika Závodská	Gymnázium J. Papánka, Vazovova ul. Bratislava
2.	Michaela Besedová	Evanjelické gymnázium Vranovská 2, Bratislava
3.	Peter Janiš	Bilingválne gymn. C.S.Lewisa, Beňadická ul. Bratislava
4.	Nikola Biskupičová	Gymnázium I. Horvátha 14, Bratislava
5.	Patrick Frank	Súkromné bilingválne gymn. Česká 10, Bratislava
6.	Filip Fabian	Evanjelické lýceum, Vranovská 2, Bratislava
7.	Simon Seman	Gymnázium J. Hronca, Novohradská ul. Bratislava
8.	Veronika Baťková	Bilingválne gymn. C.S.Lewisa, Beňadická ul. Bratislava

Organizácia KK OĽP:
Krajské kolo prebehlo podľa organizačného poriadku schváleného celoštátnou komisiou OĽP. Krajského kola sa zúčastnil:1 študentka so SOŠ pre telesne postihnutých, 1 študentka s gymnázia pre telesne postihnutých.. Súťaž mala dve kolá. Prvé kolo bol vedomostný test z ĽP, ktorý bol centrálne vypracovaný. Nikto zo súťažiacich nedosiahol maximálny počet bodov. Test hodnotili súťažiaci ako zrozumiteľný, primeraný, vyhovujúci a jasný, pedagógovia sa pripojili, ale súťažiaci aj pedagógovia poukázali na potrebu viac zaradiť aplikáciu ľudských práv v praktických, reálnych situáciách, doplňujúce otázky nebolo možné často objektívne zhodnotiť, vyhnúť sa teoretickým zaraďovaniam do skupín, čo viedlo k nejednoznačnosti , pretože súťažiaci vedia práva pomenovať, ale mýlili sa v zaraďovaní do skupín, tak, ako boli pripravené odpovede pri hodnotení.. V druhej časti sa súťažiaci vyjadrovali k tézam v štyroch porotách. Spolu sa zúčastnili všetci súťažiaci. Každá porota zostavila poradie a pridelila body. Body z prvého a druhého kola sa spočítali a vyhodnotilo sa poradie. Všetkým účastníkom bolo poskytnuté občerstvenie, pedagogickému sprievodu občerstvenie, aj členom porôt a hosťom. Prestávky vyplnili hostia krajského kola: dobrovoľníci z OZ INEX – dvaja zahraniční, UNICEF, bývalý absolvent OĽP. Hosia boli aj členmi porôt.
Organizáciu krajského kola OĽP hodnotili zúčastnení v ankete ako veľmi dobrú, so zaujímavým programom.
Krajského kola sa zúčastnili aj dve školy – ZŠ J. Pavla v Rači a osemročné gymnázium na Českej ul. 10 v Bratislave.

Financovanie KK OĽP:
Finančne zabezpečené podľa predbežného finančného rozpočtu KŠÚ vypracovaného p. Jančátom a konzultovaného s krajskou koordinátorkou OĽP. Každý súťažiaci získal čestné uznanie, prví traja diplom a knižné publikácie od organizátora súťaže. Prví traja získali knižné publikácie vecné ceny od UNICEF, všetci súťažiaci malé ceny od UNICEF a INEX.

Hodnotenie materiálov pre súťaž:
Krajská komisia mala k dispozícii vedomostný test v slovenskom jazyku, dva testy boli upravené pre dve žiačky zo škôl s telesným postihnutím – zväčšené písmo, účasť asistenta. Test bol hodnotený ako primeraný, prijateľný aj pre žiakov SOŠ, aj napriek niektorým názorom, že pre SOŠ sa javil test ako ťažký (3 súťažiaci). Najnižší počet bodov dosiahnutých v teste bolo 24 bodov, maximálny dosiahnutý počet: 86 bodov.

Poznámky a pripomienky:
Vychádzajúc z ankety, ktorú vyplnili súťažiaci a pedagógovia, aj hostia vyplynuli tieto návrhy:
1, materiály najmä Kroniku OĽP pripraviť už ku krajským seminárom, nezabúdať na plagáty
2, pokračovať v tradícii organizácie OĽP, aj v možnosti na jesenné semináre pozývať aj študentov, študemtky.
Poďakovanie patrí PhDr. Daniele Ďurajkovej, ktorá opäť pripravila zaujímavý test a všetkým hosťom, ktorí urobili krajské kolo pestrým a pre všetkých bohatým. Krajské kolo bolo celkovo hodnotené ako „európsky konkurenčné“
Z krajského kola je vypracovaná fotografická príloha.
Fotografická príloha

Mgr. Zuzana Smetanová
Predsedníčka Krajskej komisie OĽP

Krajské kolo v Košickom kraji

Zodpovedná osoba: PhDr. Ján Kobulský
Organizátor - inštitúcia: CVČ - RCM, Strojárska 3, Košice
Organizátor - osoba: Eva Škripková
Miesto konania súťaže: Gymnázium, Šrobárova 1, Košice
Dátum konania súťaže: 7.2.2012
Počet súťažiacich v krajskom kole: 47
Počet škôl, ktoré sa súťaže zúčastnili: 43
Počet súťažiacich v školských kolách: 658 z toho dievčat: 304

Do celoštátneho finále postúpili:

Por. č.	Priezvisko a meno	Škola
1.	Dana Vaľová	GY P. H. Masarykova 1, Michalovce
2.	Adriana Zemanová	GY M. R. Š., Nám. L. N. 4, Košice
3.	Juliána Verešová	GY Š. Moyzesa, Moldava n Bodvou
4.	Andrea Hužvárová	GY, Šrobárova 1, Košice
5.	Diana Šebestová	GY, Alejová 1, Košice
6.	Dominik Fábry	GY, Horešská 18, Kráľovský Chlmec
7.	Ján Jursa	GY Poštová 9, Košice
8.	Michaela Petreková	Športové GY, Tr. SNP 104, Košice

Organizácia KK OĽP:
Krajské kolo sa uskutočnilo 7.2.2012 v priestoroch Gymnázia na Šrobárovej ulici v Košiciach. Počet prihlásených bol 47 súťažiacich, počet prítomných 43 . Súťaž pozostávala z dvoch kôl – prvé kolo bol vedomostný test / 23/, za ktorý mohli dostať súťažiaci 95 bodov. Čas bol 45 minút . Všetci súťažiaci/súťažiace odovzdali test pred časovým limitom.
Do druhého kola postúpilo 33 súťažiacich, 10 s najnižším bodovým ziskom porota po dohode pred súťažou nezaradila do druhého kola. V druhom kole boli vytvorené 3 trojčlenné komisie, v ktorých ďalej súťažilo 33 žiakov/žiačiek, to znamená v každej komisii 11.
Krajská komisia rozhodla, že 10 minútový limit na odpoveď sa rozdelí do dvoch častí. V prvej časti prevláda monológ súťažiacej/ súťažiaceho a v druhej časti dialóg s komisiou, kde mal/a súťažiaci/ súťažiaca preukázať svoje argumentačné schopnosti a aktualizovať príslušnú tézu. Získať mohli maximálne 75 bodov. Súčet bodov za obidve kolá bol 170 bodov. Víťazka krajského kola dosiahla 157 bodov a posledná súťažiaca na 43 mieste 43 bodov/ to je len za test/. Na prvých 10-tich miestach boli minimálne bodové rozdiely a o poradí rozhodol lepší výsledok vo vedomostnom teste.
Súťaž prebehla hladko, nevyskytli sa žiadne pripomienky zo strany súťažiacich a ich pedagogického doprovodu.

Financovanie KK OĽP:
V rámci financovania CVČ - RCM zabezpečilo pre účastníkov:
- stravu
- pre prvých troch súťažiacich ceny v hodnote 40
- diplomy pre 1.-3.miesto
- pre všetkých súťažiacich diplomy za účasť
- preplatenie cestovného pre súťažiacich a porotcov
- porotcom dohody o vykonaní práce

Hodnotenie materiálov pre súťaž:
Krajská komisia zistila závažné nedostatky vo vedomostnom teste aj v správnych odpovediach. Otázka č.7 /za 6 bodov / pri UNECU bola odpoveď v logu daného obrázku, takže každý súťažiaci/súťažiaca mal/i túto otázku správne. V otázke č.8 – robili veľké problémy generálni tajomníci OSN, ktorí podľa nášho názoru nemajú takmer žiadny vzťah k ĽP , a preto táto otázka súťažiacich zaskočila. Vzťah k ĽP majú iné orgány OSN napr. Výbor pre ľudské práva, Rada pre ľudské práva, ktoré sa v otázkach nevyskytli. Otázka č.9 : táto otázka dosť zaskočila súťažiacich , lebo väčšina z nich písala orgány EÚ. Bola to otázka za 5 bodov, pritom k ĽP sa vzťahujú maximálne dva orgány Rady Európy. Otázka č.11 : je podľa našej literatúry / učebnica práva / prvá generácia ĽP obsahuje osobné a politické práva, nie občianske a politické práva. Zadanie otázky č.11 bolo súťažiacimi nepochopené. Bolo by ho treba spresniť, lebo súťažiaci/súťažiace nepísali názor generácie z hľadiska práv, ale vymenúvali jednotlivé práva, čo sme im nakoniec museli uznať. V otázke č.21 bola jedna chyba v správnej odpovedi, ale súťažiaci na to odpovedali správne. Ako už upozorňujeme otázky č.14 až 20 robia veľké problémy hlavne súťažiacim z SOŠ. Nie sú totiž zvyknutí takým spôsobom odpovedať.

Poznámky a pripomienky:
Krajská komisia vzhľadom k tomu, že tézy sú už niekoľko rokov známe a súťažiaci využívajú často vypracované a prefotené materiály sa rozhodla, že budeme precíznejšie hodnotiť odpoveď súťažiaceho.
Navrhujeme počet téz zvýšiť aspoň ich rozčleneným.

Fotografická príloha:
Fotografická dokumentácia je zverejnené na webovej stránke: *www.rcm.sk*

PhDr. Ján Kobulský, v.r.
predseda Krajskej komisie OĽP

Krajské kolo v Nitrianskom kraji

Zodpovedná osoba: PhDr. Ivana Semjanová
Organizátor - inštitúcia: KŠÚ Nitra
Organizátor - osoba: PaedDr. Rozália Bezáková
Miesto konania súťaže: Gymnázium Vráble
Dátum konania súťaže: 7. 2. 2012
Počet súťažiacich v krajskom kole: 38
Počet škôl, ktoré sa súťaže zúčastnili: 38
Počet súťažiacich v školských kolách: 553

Do celoštátneho kola postúpili:

Por. č.	Priezvisko a meno	Škola
1.	Csukás Adam	Gymnázium Ľ. J. Šuleka, Komárno
2.	Fabián Dominik	Gymnázium J. Kráľa, Zlaté Moravce
3.	Beskidová Zuzana	Gymnázium Vráble
4.	Potočár Radovan	Gymnázium A. Vrábla, Levice
5.	Lipták Martin	Gymnázium, Ul. 17. novembra, Topoľčany
6.	Frídriková Romana	Gymnázium Šurany
7.	Baško Adam	Gymnázium Párovská 1, Nitra
8.	Kusy Juraj	Gymnázium Golianova 68, Nitra

Organizácia KK OĽP:
Krajské kolo sa uskutočnilo podľa organizačného poriadku schváleného COK OLP.
Písomnú časť absolvovali všetci súťažiaci. Po oprave a vyhodnotení testu 10 súťažiacich s najvyšším počtom dosiahnutých bodov pokračovalo v ústnej časti.

Financovanie KK OĽP:
Financovanie bolo zabezpečené z prostriedkov KŠÚ a sponzorských príspevkov.

Hodnotenie materiálov pre súťaž:
Test bol odborne i metodicky dobre spracovaný. Študenti mali možnosť overiť si svoje vedomosti na konkrétnych modelových situáciách.

Poznámky a pripomienky:
Poďakovanie patrí PeadDr. Rozálii Bezákovej z KŠÚ v Nitre a riaditeľstvu Gymnázia vo Vrábľoch.

PhDr. Ivana Semjanová
predsedníčka KK OĽP

Krajské kolo v Prešovskom kraji

Zodpovedná osoba: PhDr. Marián Richter
Organizátor - inštitúcia: Obchodná akadémia Prešov, Volgogradská 3
Organizátor - osoba: PhDr. Marián Richter
Miesto konania súťaže: Obchodná akadémia Prešov, Volgogradská 3
Dátum konania súťaže: 7. február 2012
Počet súťažiacich v krajskom kole: 23
Počet škôl, ktoré sa súťaže zúčastnili: 25
Počet súťažiacich v školských kolách: 314

Do celoštátneho kola postúpili:

Por. č.	Priezvisko a meno	Škola
1.	Djurbová Alžbeta	Obchodná akadémia Poprad
2.	Gábor Jakub	Gymnázium Snina
3.	Ľuboš Kulan	Gymnázium arm. Gen. L.Svobodu Humenné
4.	Pavol Kravčík	Gymnázium sv. Moniky Prešov
5.	Adriána Jadlovská	Gymnázium Giraltovce
6.	Martin Chovanec	Súkromná obchodná akadémia Prešov
7.	Martin Dzurenda	Gymnázium J.A. Raymana Prešov
8.	Zuzana Kralinská	Gymnázium Poprad

Organizácia KK OĽP:
KK OĽP sa uskutočnilo v priestoroch Obchodnej akadémie Prešov a prebiehalo podľa propozícií OLP. Súťaže sa zúčastnilo 23 súťažiacich z 25 prihlásených. Všetci súťažiaci sa zúčastnili oboch kôl súťaže, pričom porota konštatovala podstatne vyššiu úroveň vedomostí v teste. Celkové poradie bolo vytvorené na základe súčtu bodov 1. a 2. kola. Súťažiaci umiestnení na 1. – 3. mieste boli odmenení vecnými cenami, ktoré zabezpečil KŠÚ v Prešove.

Financovanie KK OĽP:
KK OLP bolo financované z prostriedkov KŠÚ na základe vopred vypracovaného návrhu rozpočtu, ktorý bol schválený KŠÚ v Prešove. Každý súťažiaci, ako aj pedagogický sprievod, mal v plnej výške uhradené cestovné náklady. Rovnako všetkým zúčastneným bolo poskytnuté občerstvenie.

Hodnotenie materiálov pre súťaž:
Test pre krajské kolo OLP bol vypracovaný prehľadne a jednoducho. Menším nedostatkom sa javila nejednoznačnosť odpovedí v prípade úloh č.8, č.13/2, a č.19/4.

PhDr. Marián Richter
krajský koordinátor OĽP

Krajské kolo v Trenčianskom kraji

Zodpovedná osoba: PhDr. Mgr. Kesely Pavol
Organizátor - inštitúcia: Krajské centrum voľného času, Trenčín
Organizátor - osoba: PhDr. Mgr. Kesely Pavol
Miesto konania súťaže: Gymnázium Dubnica nad Váhom
Dátum konania súťaže: 7. 2. 2012
Počet súťažiacich v krajskom kole: 33
Počet škôl, ktoré sa súťaže zúčastnili: 33
Počet súťažiacich v školských kolách: 663 z toho 170 dievčat

Do celoštátneho kola postúpili:

Por. č.	Priezvisko a meno	Škola
1.	Natália Pavlovičová	Gymnázium Považská Bystrica
2.	Ľubomíra Kováčová	Gymnázium Púchov
3.	Peter Pagáč	Gymnázium L. Štúra Trenčín
4.	Adriana Červená	Gymnázium Dubnica nad Váhom
5.	Róbert Petrilák	Stredná odborná škola Nové Mesto nad Váhom
6.	Matúš Belanec	Gymnázium Nováky
7.	Natália Záňová	Obchodná akadémia F. Madvu 2 Prievidza
8.	Anna Hunčíková	Slovensko – španielske bilingválne gymnázium, Nové Mesto nad Váhom

Organizácia KK OĽP:
Krajské kolo sa uskutočnilo v priestoroch Gymnázia v Dubnici nad Váhom. Súťažiaci najskôr riešili vedomostný test dodaný externe. Čas na vypracovanie testu (45 minút) bol dostačujúci. Pretože súťažiaci pracovali pod kódmi, po vyhodnotení došlo v ich prítomnosti k odkódovaniu. Do druhého kola postúpilo štrnásť žiakov, ktorí dosiahli najviac bodov. Finalisti si potom vyžrebovali poradie, v ktorom budú súťažiť v ústnej časti. Súťažiaci prezentovali svoje názory pred päťčlennou komisiou na jednu z daných téz, ktorú si vyžrebovali. Člen komisie zo školy z ktorej bol aj žiak bol v čase prezentácie vymenený ďalším členom komisie. Každý mohol prideliť najviac 25 bodov. Najvyššia a najnižšia bodová hodnota sa nepočítala. Do celoštátneho kola postúpili súťažiaci, ktorí sa umiestnili na prvých ôsmich miestach.

Zloženie komisie krajského kola OĽP Trenčianskeho kraja:

Mgr. Dana Hašková - Obchodná akadémia Považská Bystrica
Mgr.Peter Horváth - Gymnázium Púchov
Mgr. Marián Mišík - Gymnázium Dubnica nad Váhom
Mgr. Filipová Dana - Gymnázium Považská Bystrica
Mgr. Škultétyová Dana - OA Ilava
Mgr.Alena Pašková - Obchodná akadémia Milana Hodžu Trenčín

Administratívne priebeh súťaže zabezpečoval predseda krajskej komisie a KCVČ.
Výborné podmienky pre priebeh súťaže zabezpečili riaditeľka Gymnázia v Dubnici nad Váhom Mgr. Adriana Vančová a RNDr. Jana Megová.

Financovanie krajského kola OĽP:
Obed pre súťažiacich (jedáleň SPŠ Dubnica nad Váhom), pedagogický dozor, členov komisií, ceny pre víťazov a diplomy (prvé až tretie miesto), boli hradené z prostriedkov Krajského centra voľného času v Trenčíne. Cestovné pre súťažiacich a pedagogický dozor hradila vysielajúca organizácia.

Hodnotenie materiálov na súťaž:
Vedomostný test obsahoval úlohy, ktoré boli jasné, žiakom zrozumiteľné a na primeranej úrovni. Najúspešnejšia žiačka, Natália Pavlovičová, dosiahla v teste osemdesiatštyri bodov. Čas určený na vypracovanie bol dostačujúci. Súťažiaci nemali žiadne pripomienky k písomnému testu ani k zadaným témam esejí.

Poznámka – poďakovanie:
Ďakujem učiteľom, ktorí súťažiacich pripravovali, za dobre vykonanú prácu. Vedomostná úroveň súťažiacich, a tiež schopnosť prezentovať svoje názory pred komisiou, sa zvýšila.
Spolupráca a koordinácia práce s KCVČ (Ing. Slávka Čameková) bola veľmi dobrá. Pretože neboli žiadne problémy alebo spory v súvislosti s hodnotením písomnej a aj ústnej časti, ďakujem členom komisie za ich prácu. Ďakujem aj riaditeľovi Krajského centra voľného času v Trenčíne PaedDr. Danielovi Beníčkovi za vytvorenie dobrých finančných podmienok pri realizácii KK OĽP.

Predseda krajskej komisie OĽP
Trenčianskeho kraja
PhDr. Mgr. Kesely Pavol

Krajské kolo v Trnavskom kraji

Zodpovedná osoba: Mgr. Eva Krupová
Organizátor - inštitúcia: KŠÚ Trnava, PhDr. Erika Ozimyová
Organizátor - osoba: Mgr. Eva Krupová, Gymnázium Angely Merici, Trnava
Miesto konania súťaže: Gymnázium Angely Merici, Trnava
Dátum konania súťaže: 7. 02. 2012
Počet škôl, ktoré sa súťaže zúčastnili: 16

Do celoštátneho kola postúpili:

Por. č.	Priezvisko a meno	Škola
1.	Justusová Martina	Gymnázium A. Merici Trnava
2.	Petrová Dagmar	SSOŠ Dunajská Streda
3.	Hubinská Ivana	Gymnázium V.Mihálika Sereď
4.	Petrová Patrícia	Gymnázium J. Hollého Trnava
5.	Šulc Emil	Gymnázium F.V.Sasinka Skalica
6.	Ondriaš Dominik	Gymnázium J. Bosca Šaštín-Stráže
7.	Jurovatý Filip	Gymnázium L. Novomeského Senica
8.	Bogárová Eva	Obchodná akadémia Veľký Meder

Organizácia KK OĽP:
Krajské kolo bolo realizované na Gymnáziu Angely Merici v Trnave a organizované podľa pokynov CK OĽP. Písomnú aj ústnu časť absolvovali všetci súťažiaci. V ústnej časti si žiaci vybrali jednu z téz, ku ktorej vyjadrovali svoje názory a postoje pred odbornou hodnotiacou komisiou.
Bodovanie: test max. 95 bodov + ústna časť max. 50 bodov = spolu max.145 bodov. Po rozhodnutí krajskej odbornej hodnotiacej komisie v zložení: Mgr. Andrea Olejníková, Mgr.Anna Krčová, Mgr. Zoltán Csémi, Mgr. Peter Chmurčiak, Mgr. Blažej Pišoja. Do celoslovenského kola postúpilo 8 súťažiacich s najvyšším súčtom bodov z oboch častí súťaže. Krajské kolo OĽP prebehlo v príjemnej atmosfére, nevyskytli sa žiadne organizačné ani technické problémy.

Financovanie KK OĽP:
Poukážky na nákup, diplomy , certifikáty, tlač vedomostných testov pre súťažiacich a ďalšie materiály pre potreby odbornej hodnotiacej komisie finančne hradil KŠÚ v Trnave. Súťažiacim a odbornej hodnotiacej komisii bolo zabezpečené občerstvenie (bagety, minerálka).

Hodnotenie materiálov pre súťaž:
Testy súťažiaci aj pedagógovia zhodnotili ako veľmi dobré. Všetci vysoko ocenili vpisovanie správnych odpovedí do odpoveďových hárkov, čo výrazne zrýchlilo opravovanie testov a zároveň odstránilo pochybnosti o objektívnosti hodnotenia.

Poznámky a pripomienky:
Poďakovanie patrí PhDr. Erike Ozimyovej z KŠÚ v Trnave a Mgr. Ing. Danke Korekáčovej, riaditeľke Gymnázia Angely Merici v Trnave za organizačnú pomoc a poskytnutie priestorov na súťaž.
Členovia Krajskej komisie OĽP po konzultácii s pedagógmi pripravujúcimi študentov na KK OĽP dávajú podnet na inováciu téz na ústnu časť KK OĽP. Navrhujú vyradiť tézu č.15 – Listina základných práv a slobôd v ČSFR z roku 1991. Obsah Listiny je v podstate totožný s druhou hlavou Ústavy SR a práva v nej zakotvené sú obsahom ďalších téz. Navrhujeme zaradenie aktuálnejších téz, napr.:

- Ochrana ĽP obetí obchodovania s ľuďmi (viď Dohovor Rady Európy proti obchodovaniu s ľuďmi).
- Rodová rovnosť.
- Právo na prácu, na kolektívne vyjednávanie, kolektívne akcie, ochrana v prípade bezdôvodného prepustenia zo zamestnania, ...
- Právo na spravodlivé súdne konanie a účinný prostriedok nápravy.
- Právo na medzigeneračnú slušnosť.
- Právo na priaznivé životné prostredie a prírodné zdroje.
- Právo na prístup ku kultúrnemu dedičstvu.
- Právo na mier.

Členovia KK OĽP a pedagógovia by chceli tiež požiadať o jednoznačné stanovisko k opätovnej účasti žiaka v celoslovenskom kole OĽP v prípade, že sa už raz úspešne umiestnil v prvej dvanástke. Myslíme si, že šancu dosiahnuť úspešné umiestnenie na celoslovenskom kole OĽP by mali dostať aj ďalší žiaci. Veríme, že uvedené pripomienky môžu byť podnetom pre ďalšie skvalitnenie úrovne OĽP.

Mgr. Eva Krupová
Krajská koordinátorka OĽP

Krajské kolo v Žilinskom kraji

Zodpovedná osoba: PhDr. Ján Chovanec
Organizátor – inštitúcia: Krajský školský úrad Žilina, Gymnázium bilingválne T. Rúžičku, Žilina
Organizátor – osoba: Mgr. Ondrej Kormančík
Miesto konania súťaže: Gymnázium sv. Františka, Hurbanova 44, v Žiline
Dátum konania súťaže: 07.02.2012
Počet súťažiacich v krajskom kole: 46
Počet škôl, ktoré sa súťaže zúčastnili: 46
Počet súťažiacich v školských kolách: 575 z toho 215 dievčat

Do celoštátneho kola postúpili:

Por. č.	Priezvisko a meno	Škola
1.	Chlepko Peter	SOŠ Stavebná Liptovský Mikuláš
2.	Šarinová Alexandra	Súkromné Gymnázium Žilina
3.	Repčíková Soňa	Gymnázium Rajec
4.	Pauchly Karol	Bilingválne Gymnázium Žilina
5.	Cisáriková Monika	Gymnázium Turzovka
6.	Ľuba Ivan	Gymnázium A. Bernoláka Námestovo
7.	Kacianová Jana	Gymnázium Bytča
8.	Bulasová Eva	Gymnázium A. Bernoláka Námestovo

Organizácia:
Organizácia a logistická príprava KK OĽP je už štandardom. Po prvý krát sme to organizovali na Gymnázium sv. Františka, Hurbanova 44 Žilina, kde ochotne nám vyšla p. riaditeľka školy. Krajský školský úrad prostredníctvom p. Ondreja Kormančíka aktívne prispel k organizácii celého KK OĽP.

Financovanie:
KK OĽP bola financovaná prostriedkov určených na predmetové olympiády. Cestovné náhrady budú preplatené účastníkom aj hodnotiacej komisie po obdržaní finančných prostriedkov z Krajského školského úradu Žilina.

Hodnotenie materiálov pre súťaž:
Materiály boli vyhovujúce pre vekovú kategóriu, Pripomienky zo strany pedagógov boli riešené na mieste. Testy boli primerané a vhodné. Oceňujeme servis pre porotcov, ktorý opravovali testy spoločne. K tézam pre ústne prezentácie sa objavila požiadavka na ich aktualizáciu.

Poznámky a pripomienky:
Prvý krát KK OĽP sa konala novým spôsobom po didaktickom teste, ktorý mal 95 bodov do druhého kola postupovalo 15 najlepších študentov, ktorý prezentovali svoje tézy pred jednou trojčlenov komisiou, čím bola väčšia objektivita pri hodnotení našich finalistov ktorý postúpili do CK OĽP.

PhDr. Ján Chovanec
Predseda Krajskej komisie

Tézy na ústnu časť krajského kola Olympiády ľudských práv

1. Právna podstata ochrany práv žien, detí a menšín.
V ktorých dokumentoch nachádzame právnu oporu? Všeobecná deklarácia ľudských práv (VDĽP). Deklarácia OSN o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie. Odporúčanie o súhlase na uzatvorenie manželstva (1. 11. 1965). Deklarácia práv dieťaťa (20. 11. 1959) a Dohovor o právach dieťaťa – 1989.

2. Právo na život a trest smrti – dokumenty a názory.
VDĽP – čl.3. Názory na trest smrti ako rozmeru práva na život. Argumenty za a proti trestu smrti. Riešenie trestu smrti v jednotlivých štátoch sveta (voľný výber). Trest smrti a naše zákonodarstvo.

3. Právo na život a eutanázia.
Čo je eutanázia? Vysvetlite pojmy aktívna a pasívna eutanázia, uveďte argumenty za a proti. Ako sa rieši v niektorých krajinách? Je niekde zákonom schválená? S akými pravidlami? Ako sa rieši tento problém u nás?

4. Právo na život a problém interrupcie.
Uveďte argumenty za a proti. Riešenie v niektorých krajinách, podľa vlastného uváženia. Vlastný názor na tento problém a jeho zdôvodnenie. V ktorých prípadoch by bolo možné pripustiť interrupciu? Ako sa rieši tento problém u nás?

5. Právo a sloboda zhromažďovania, spolčovania a združovania.
VDĽP – čl. 20. Do akej skupiny ľudských práv patria tieto práva? Ako sú uplatňované a dodržiavané tieto práva u nás? Čo zabezpečuje a umožňuje ich realizácia občanom? Uveďte základné predpoklady na zvolanie zhromaždenia, založenie združenia či politickej strany. Možno zhromaždenie, občianske združenie, politickú stranu zrušiť, zakázať? Zdôvodnite.

6. Právo na rešpektovanie a ochranu mena, súkromia a rodinného života.
VDĽP – čl. 12. V čom má toto právo význam aj pre súčasný život? Ako chápete realizáciu týchto práv? Ako je právne zabezpečená realizácia uvedených práv u nás? Uveďte príklady na nerešpektovanie ochrany mena, súkromia a rodinného života.

7. Sloboda myslenia, svedomia a náboženstva.
VDĽP – čl. 18. Čo chápete pod pojmami sloboda myslenia, svedomia a náboženského presvedčenia? Náboženská sloboda u nás v nedávnej minulosti. Uveďte základný právny predpis opravujúci tieto slobody u nás a medzinárodnoprávnu úpravu. Môže byť výkon slobody myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery u nás obmedzený? Možno postihovať za názory? Ak áno alebo nie tak zdôvodnite.

8. Sloboda prejavu a právo na informácie.
VDĽP – čl. 19. Porovnajte slobodu prejavu a právo na informácie v totalitných štátoch a v demokratických štátoch, čo chápete pod pojmom cenzúra? Možno slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie zakázať alebo obmedziť? Zdôvodnite. Čo viete o zákone informovanosti.

9. Právo na slobodné voľby.
VDĽP – čl. 21. Vysvetlite pojmy všeobecné, rovné, tajné a priame hlasovanie. Aké pravidla platia pre uskutočnenie slobodných volieb? Kto má zaručiť slobodný a objektívny priebeh volieb? Môžu byť voľby aj neslobodné?

10. Diskriminácia, etnické, rasové a iné predsudky a ľudské práva.
VDĽP – čl. 1, 2, 7. História a súčasnosť etických, rasových, náboženských predsudkov. Ako sa prejavuje u nás a vo svete rasová, etnická, náboženská a sociálna diskriminácia? Aké sú možné spôsoby jej riešenia?

11. Tolerancia a jej východiská.
Ako chápete pojmy tolerancia – antitolerancia. Vysvetlite stručne spoločenské prejavy netolerancie, ktoré porušujú ľudské práva (rasizmus, antisemitizmus, fašizmus, xenofóbia, vykorisťovanie). Stretli ste sa s niektorými uvedenými prejavmi netolerancie v správaní (diskriminácia, doberanie, zaujatosť, obťažovanie, hľadanie obete, znesvätenie, šikanovanie, vylúčenie)? Aké konkrétne symptómy netolerancie ste vy osobne zažili alebo postrehli? Popíšte situáciu, okolnosti a reakciu verejnosti. Viete uviesť príklady prejavov tolerancie z vášho okolia?

12. Zločiny proti ľudskosti, vojnové zločiny a ľudské práva.
VDLP – čl. 7, 8. Ktoré zo zločinov proti ľudskosti v histórii aj nedávnej minulosti sú známe ako najdrastickejšie? Možno uplatňovať princíp kolektívnej viny v tejto oblasti?

13. Utečenci a ľudské práva, sloboda pohybu a pobytu.
Medzinárodné dokumenty definujúce význam slova „utečenec". Konvencia z roku 1951 o statuse utečenca. Vysvetlite v čom je rozdiel medzi utečencami, vojnovými utečencami, odídencami... Sú utečenci u nás zbytočnou „ekonomickou príťažou"? Pred čím ľudia utekajú? Aké sú naše povinnosti k utečencom a prečo?

14. Práva národnostných menšín a etnických skupín.
Národnostné a etnické menšiny sú dnes chránené celým komplexom medzinárodných i vnútroštátnych predpisov. Menujte inštitúcie, ktoré zabezpečujú ochranu práv národnostných menšín. Aké sú základné práva národnostných menšín zakotvené v ústave u nás? Zohľadnite, prečo národnostným menšinám nie je garantované právo na sebaurčenie.

15. Listina základných práv a slobôd v ČSFR z roku 1991.
9. januára 1991 FZ ČSFR prijalo Listinu základných práv a slobôd ako ústavný zákon. Vysvetlite dôvody pre prijatie tohto dokumentu, jeho význam. Ktoré okruhy problémov Listina obsahuje? Ako rieši niektoré najzávažnejšie problémy (trest smrti, interrupcia)? Vzťah k medzinárodným dokumentom a našim zákonom?

Prehľad o účasti na OĽP:

Kraj	Predseda krajskej komisie	Školské kolá	Krajské kolá
Banskobystrický	Mgr. Roman Balko	234	31
Bratislavský	Mgr. Zuzana Smetanová	443	47
Košický	PhDr. Ján Kobulský	658	47
Nitriansky	PhDr. Ivana Semjanová	553	38
Prešovský	PhDr. Marián Richter	314	23
Trenčiansky	PhDr. Mgr. Pavol Kesely.	663	33
Trnavský	Mgr. Eva Krupová	357	39
Žilinský	PhDr. Ján Chovanec	575	46
Spolu		**3797**	**304**

IV. Celoštátne kolo XIV. ročníka OĽP

Tabuľka voľby tém esejí v XIV. ročníku a ich spracovanie podľa krajov

Kraj	**Téma 1.** Škola základ života. A čo spoluzodpovednosť pri vzdelávaní?	**Téma 2.** Starší ľudia okolo mňa - čo mi dávajú a čo môžem ja dať im?	**Téma 3.** Nevadia mi menšiny, vadia mi protimenšinové postoje	**Téma 4.** Sacharovova cena Európskeho parlamentu tentoraz v rukách aktivistov Arabskej jari	**Téma 5.** "We didn´t get anything for free, why should we care about the poor?"	**Spolu**
Banskobystrický	0	1	2	2	3	8
Bratislavský	1	3	1	1	2	8
Košický	2	3	1	0	2	8
Nitriansky	1	3	1	1	2	8
Prešovský	2	1	2	2	1	8
Trenčiansky	0	2	0	4	2	8
Trnavský	1	2	4	0	1	8
Žilinský	2	0	1	2	3	8
Spolu	9	15	12	12	16	64

Garanti tém esejí:

Téma č. 1: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
Téma č. 2: Úrad podpredsedu vlády SR pre ľudské práva
Téma č. 3: Friedrich Ebert Stiftung
Téma č. 4: Európsky parlament Informačná kancelária na Slovensku
Téma č. 5: Informačné centrum OSN Viedeň

Zoznam členov porôt:

P.č.	Priezvisko a meno	Adresa
1.	Balko Roman, Mgr.	Gymnázium, Krupina
2.	Bihárioová Irena, Mgr.	Friedrich Ebert Stiftung, Bratislava
3.	Drtilová Svetlana	IUVENTA, Bratislava
4.	Figusch Viliam, Ing. CSc.	Info. kancelária Rady Európy, Bratislava
5.	Gál Jozef, Mgr.	Metodicko-pedagogické centrum, B. Bystrica
6.	Horná Dagmar, PhDr. PhD.	Úrad vlády SR, Bratislava
7.	Chovanec Ján, PhDr.	OA, nám. Ľ. Petroviča, Liptovský Mikuláš
8.	Jaraba Ján, Mgr.	Ministerstvo školstva SR, Bratislava
9.	Kobulský Ján, PhDr.	Gymnázium, Šrobárova ul., Košice
10.	Kotvanová Alena, PhDr	Úrad vlády SR, Bratislava
11.	Kusý Miroslav, Prof. PhDr. CSc.	UNESCO kat. UK, Bratislava
12.	Milo Daniel, JUDr.	Úrad vlády SR, Bratislava
13.	Petöcz Kálmán, PhDr.	Úrad vlády SR, Bratislava
14.	Richter Marián, PhDr.	OA, Volgogradská ul., Prešov
15.	Semjanová Ivana, PhDr.	Gymnázium, Vráble
16.	Smetanová Zuzana, Mgr.	SOU obchodné, ul. Na pántoch, Bratislava
17.	Valchev Rumen, Prof.	UNESCO Bulgaria

Výsledky súťažiacich v jednotlivých porotách

Porota č. 1
Predseda: Prof. PhD r. Miroslav Kusý, PhD.
Členovia: PhDr. Kotvanová Alena
PhDr. Chovanec Ján
Prof. Rumen Valchev
Mgr. Semjanová Ivana

P.č.	Priezvisko a meno	Škola	Body
1.	**Csukás Adam**	**GY Ľ. J. Šuleka, Pohraničná 10, Komárno**	**189**
2.	**Červená Adriana**	**GY, Školská 2, Dubnica nad Váhom**	**185**
3.	**Pavlovičová Natália**	**GY, Školská 8, Považská Bystrica**	**184**
4.	Seman Šimon	GY J. Hronca, Novohradská 3, Bratislava	181
5.	Hužvárová Andrea	GY, Šrobárova 1, Košice	180
6.	Petrová Patrícia	GY J. Hollého, Na hlinách 30, Trnava	175
7.	Justusová Martina	GY A. Merici, Hviezdoslavova 10, Trnava	171
8.-9.	Matušov Marek	GY A. H. Škultétyho, Školská 21, Veľký Krtíš	167
8.-9.	Beskidová Zuzana	GY, Školská 26, Vráble	167
10.-11.	Fabian Filip	Evanjelické lýceum, Vranovská 2, Bratislava	165
10.-11.	Trnka Andrej	GY, Štúrova 849, Detva	165
12.	Pivoda Patrik	GY A. Sládkoviča, Komenského 18, B. Bystrica	162
13.	Hunčíková Anna	Bilingválne slovensko-španielske gymnázium, Športová 41, Nové Mesto n. Váhom	160
14.	Bubelíny Jakub	GY J. Chalupku, Štúrova 13, Brezno	156
15.	Závodská Dominika	GY J. Papánka, Vazovova 6, Bratislava	152
16.	Luba Ivan	GY A. Bernoláka, Mieru 23, Námestovo	144

Porota č. 2
Predseda: PhDr. Petöcz Kálmán
Členovia: Mgr. Smetanová Zuzana
PhDr. Kobulský Ján
Mgr. Gál Jozef

P.č.	Priezvisko a meno	Škola	Body
1.	**Janiš Peter**	**GY C.S. Lewisa, Beňadická 38, Bratislava**	**200**
2.	**Baško Adam**	**GY, Párovská 1, Nitra**	**196**
3.	**Hubinská Ivana**	**GY V. Mihálika, Kostolná 119, Sereď**	**190**
4.	Vaľová Dana	GY P. Horova, Masarykova 1, Michalovce	188
5.	Kravčík Pavol	GY svätej Moniky, T. Ševčenka 1, Prešov	186
6.	Kulan Ľuboš	GY L. Svobodu, Komenského 4, Humenné	185
7.	Šebestová Diana	GY, Alejová 1, Košice	182
8.	Fabian Dominik	GY J. Kráľa, SNP 3, Zlaté Moravce	180
9.	Petrilák Róbert	SOŠ, Piešťanská 80, Nové Mesto nad Váhom	179
10.	Gábor Jakub	GY, Študentská 4, Snina	178
11.	Kocianová Jana	GY, Štefánikova 4, Bytča	175
12.	Zemanová Adriana	GY M. R. Štefánika, L.Novomeského 4,Košice	172
13.	Repčíková Soňa	GY, Javorová 5, Rajec	170
14.	Šulc Emil	GY F.V. Sasinka, Námestie slobody 3, Skalica	168
15.	Dzurenda Martin	GY J. A. Raymana, Mudroňova 20, Prešov	160
16.	Kováčová Ľubomíra	GY, Ul. 1. mája 905, Púchov	155

Porota č. 3
Predseda: Ing. Figusch Viliam, CSc.
Členovia: JUDr. Milo Daniel
PhDr. Richter Marián
Drtilová Svetlana

P.č.	Priezvisko a meno	Škola	Body
1.	**Csukás Adam**	**GY Ľ. J. Šuleka, Pohraničná 10, Komárno**	**186**
2.	**Červená Adriana**	**GY, Školská 2, Dubnica nad Váhom**	**174**
3.	**Pavlovičová Natália**	**GY, Školská 8, Považská Bystrica**	**159**
4.	Seman Šimon	GY J. Hronca, Novohradská 3, Bratislava	157
5.	Hužvárová Andrea	GY, Šrobárova 1, Košice	156
6.	Petrová Patrícia	GY J. Hollého, Na hlinách 30, Trnava	155
7.	Justusová Martina	GY A. Merici, Hviezdoslavova 10, Trnava	154
8.-9.	Matušov Marek	GY A. H. Škultétyho, Školská 21, Veľký Krtíš	153
8.-9.	Beskidová Zuzana	GY, Školská 26, Vráble	152
10.-11.	Fabian Filip	Evanjelické lýceum, Vranovská 2, Bratislava	150
10.-11.	Trnka Andrej	GY, Štúrova 849, Detva	147
12.	Pivoda Patrik	GY A. Sládkoviča, Komenského 18, B. Bystrica	146
13.	Hunčíková Anna	Bilingválne slovensko-španielske gymnázium, Športová 41, Nové Mesto n. Váhom	142
14.	Bubelíny Jakub	GY J. Chalupku, Štúrova 13, Brezno	141
15.	Závodská Dominika	GY J. Papánka, Vazovova 6, Bratislava	140
16.	Ľuba Ivan	GY A. Bernoláka, Mieru 23, Námestovo	131

Porota č. 4
Predseda: PhDr. Horná Dagmar PhD.
Členovia: Mgr. Bihárová Irena
Mgr. Balko Roman
Mgr. Jaraba Ján

P.č.	Priezvisko a meno	Škola	Body
1.	**Janiš Peter**	**GY C.S. Lewisa, Beňadická 38, Bratislava**	**222**
2.	**Baško Adam**	**GY, Párovská 1, Nitra**	**218**
3.	**Hubinská Ivana**	**GY V. Mihálika, Kostolná 119, Sereď**	**214**
4.	Vaľová Dana	GY P. Horova, Masarykova 1, Michalovce	209
5.	Kravčík Pavol	GY svätej Moniky, T. Ševčenka 1, Prešov	199
6.	Kulan Ľuboš	GY L. Svobodu, Komenského 4, Humenné	197
7.	Šebestová Diana	GY, Alejová 1, Košice	196
8.	Fabian Dominik	GY J. Kráľa, SNP 3, Zlaté Moravce	193
9.	Petrilák Róbert	SOŠ, Piešťanská 80, Nové Mesto nad Váhom	193
10.	Gábor Jakub	GY, Študentská 4, Snina	192
11.	Kocianová Jana	GY, Štefánikova 4, Bytča	189
12.	Zemanová Adriana	GY M. R. Štefánika, L.Novomeského 4,Košice	180
13.	Repčíková Soňa	GY, Javorová 5, Rajec	179
14.	Šulc Emil	GY F.V. Sasinka, Námestie slobody 3, Skalica	173
15.	Dzurenda Martin	GY J. A. Raymana, Mudroňova 20, Prešov	169
16.	Kováčová Ľubomíra	GY, Ul. 1. mája 905, Púchov	134

Veľké finále

Predseda poroty: **Prof. PhDr. Miroslav Kusý, PhD.**
UNESCO kat. UK, Bratislava

Členovia: **PhDr. Petöcz Kálmán**
Úrad vlády SR

PhDr. Horná Dagmar PhD.
Úrad vlády SR

Ing. Figusch Viliam, CSc.
Informačná kancelária Rady Európy, Bratislava

Ing. Petráš Michael
Friedrich Ebert Stiftung

Mgr. Pružinec Peter

Prof. Rumen Valchev
UNESCO Bulgaria

Témy vo veľkom finále

1. **Majú aj bohatší nárok na sociálne dávky?**
2. **Ako kauza Sasanka súvisí s ľudskými právami?**
3. **Požiar na Krásnej Hôrke.**
4. **Eutanázia...**
5. **Sociálne dávky podmienené pracovnou povinnosťou.**
6. **Dekriminalizácia marihuany?**
7. **Internet a súkromie.**
8. **Právo na demonštráciu a verejný poriadok.**
9. **Lekári a sestry v akcii.**
10. **Ja mám dve mamy, ty máš dvoch otcov.**
11. **Sú kvóty riešením?**
12. **Trest smrti v Bielorusku.**

Výsledková listina veľkého finále

P.č.	Priezvisko a meno	Škola	Témy
1.	**Šarinová Alexandra**	Súkromné GY, Oravská cesta 11, Žilina	**Lekári a sestry v akcii.**
2.	**Janiš Peter**	GY C.S. Lewisa, Beňadická 38, Bratislava	**Majú aj bohatší nárok na sociálne dávky?**
3.	**Pavlovičová Natália**	GY, Školská 8, Považská Bystrica	**Internet a súkromie.**
4.	Bučko Adam	GY J. G. Tajovského, Banská Bystrica	Eutanázia...
5.	Csukás Adam	GY L. J. Šuleka, Pohraničná 10, Komárno	Ako kauza Sasanka súvisí s ľudskými právami?
6.	Červená Adriana	GY, Školská 2, Dubnica nad Váhom	Ja mám dve mamy, ty máš dvoch otcov.
7.	Hubinská Ivana	GY V. Mihálika, Kostolná 119, Sereď	Sú kvóty riešením?
8.	Potočár Radovan	GY A. Vrábla, Mierová 5, Levice	Sociálne dávky podmienené pracovnou povinnosťou.
9.	Baško Adam	GY, Párovská 1, Nitra	Trest smrti v Bielorusku.
10.	Jursa Ján	GY, Poštová 9, Košice	Právo na demonštráciu a verejný poriadok.
11.	Kusy Juraj	GY, Golianova 68, Nitra	Požiar na Krásnej Hôrke.
12.	Lipták Martin	GY, Ul. 17. novembra, Topoľčany	Dekriminalizácia marihuany?

Víťazné eseje

1. **Škola základ života. A čo spoluzodpovednosť pri vzdelávaní?**
   Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

   Kocianová Jana, Gymnázium, Štefánikova 4, Bytča
   Chovanec Martin , Súkromná OA, Petrovianska 34, Prešov
   Kulan Ľuboš , Gymnázium L. Svobodu, Komenského 4, Humenné

2. **Starší ľudia okolo mňa - čo mi dávajú a čo môžem ja dať im?**
   Úrad podpredsedu vlády SR pre ľudské práva

   Justusová Martina, Gymnázium A. Merici, Hviezdoslavova 10, Trnava
   Zemanová Adriana, Gymnázium M. R. Štefánika, L.Novomeského 4,Košice
   Verešová Juliána ,Gymnázium Š. Moysesa, Školská 13, Moldava n. Bodvou

3. **Nevadia mi menšiny, vadia mi protimenšinové postoje**
   Friedrich Ebert Stiftung

   Hubinská Ivana, Gymnázium, V. Mihálika, Kostolná 119, Sereď
   Trnka Andrej, Gymnázium, Štúrova 849, Detva

   Špeciálna cena Ľudia proti rasizmu:
   Hužvárová Andrea, Gymnázium, Šrobárova 1, Košice

4. **Sacharovova cena Európskeho parlamentu tentoraz v rukách aktivistov Arabskej jari**
   Európsky parlament Informačná kancelária na Slovensku

   Potočár Radovan , Gymnázium A. Vrábla, Mierová 5, Levice
   Uhrinová Zuzana, Gymnázium B. Slančíkovej – Timravy, Haličská 9, Lučenec
   Djurbová Alžbeta, OA, Murgašova 94, Poprad

5. **"We didn´t get anything for free, why should we care about the poor?"**
   Informačné centrum OSN Viedeň

   Hunčíková Anna, Bilingválne slovensko-španielske gymnázium, Športová 41, Nové Mesto n. Váhom
   Besedová Michaela, Evanjelické lýceum, Vranovská 2, Bratislava
   Bubelíny Jakub, Gymnázium J. Chalupku, Štúrova 13, Brezno

Odmeny pre finalistov:
1. – 4. miesto:

5. – 9. miesto: týždenný seminár v bulharskom meste Primorsko – udeľuje UNESCO

Ďalšie ceny udelili:
Informačná kancelária Európskeho parlamentu vecné ceny pre 1. – 12. miesto
IVO Bratislava odborné knižné publikácie pre účastníkov v počte 60 kusov
Nakladateľstvo pána Szigetiho literatúru za cenu DPH
Úrad vlády SR
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
Friedrich Ebert Stiftung

Sprievodné aktivity celoštátneho kola OĽP

21. 3. 2012
Seminár s členkami a členmi ALUMNI klubu OĽP: Ľudské práva v olympiáde života

Workshopy

Workshop I - IUVENTA – Živá knižnica s Mgr. Miroslavou Gajdošovou
Workshop II - Informačná kancelária EP na Slovensku - Európsky parlament a ľudské práva s Mgr. Dionýzom Hochelom
Workshop III - Úrad vlády Slovenskej republiky - Načo sú nám ľudské práva? s PhDr. Kálmánom Petöczom
Workshop IV - Friedrich Ebert Stiftung - Nie som rasista, ale ... s Mgr. Irenou Bihariovou

Výsledková listina XIV. ročníka

P.č.	Súťažiaci	Škola
1.	**Šarinová Alexandra**	**Súkromné GY, Oravská cesta 11, Žilina**
2.	**Janiš Peter**	**GY C.S. Lewisa, Beňadická 38, Bratislava**
3.	**Pavlovičová Natália**	**GY, Školská 8, Považská Bystrica**
4.	Bučko Adam	GY J. G. Tajovského, Banská Bystrica
5.	Csukás Adam	GY Ľ. J. Šuleka, Pohraničná 10, Komárno
6.	Červená Adriana	GY, Školská 2, Dubnica nad Váhom
7.	Hubinská Ivana	GY V. Mihálika, Kostolná 119, Sereď
8.	Potočár Radovan	GY A. Vrábla, Mierová 5, Levice
9.	Baško Adam	GY, Párovská 1, Nitra
10.	Jursa Ján	GY, Poštová 9, Košice
11.	Kusy Juraj	GY, Golianova 68, Nitra
12.	Lipták Martin	GY, Ul. 17. novembra, Topoľčany

Ďalší súťažiaci – v abecednom poradí

	Súťažiaci	Škola
	Baťková Veronika	GY C.S. Lewisa, Beňadická 38, Bratislava
	Belanec Matúš	Spojená škola, Chemikov 8, Nováky
	Besedová Michaela	Evanjelické lýceum, Vranovská 2, Bratislava
	Beskidová Zuzana	GY, Školská 26, Vráble
	Biskupičová Nikola	GY I. Horvátha, I. Horvatha 14, Bratislava
	Bogárová Eva	OA, Bratislavská 38, Veľký Meder
	Bubelíny Jakub	GY J. Chalupku, Štúrova 13, Brezno
	Bulasová Eva	GY A. Bernoláka, Mieru 23, Námestovo
	Cisáriková Monika	GY Ľ. Štúra, Turzovka
	Djurbová Alžbeta	OA, Murgašova 94, Poprad
	Dzurenda Martin	GY J. A. Raymana, Mudroňova 20, Prešov
	Fabian Dominik	GY J. Kráľa, SNP 3, Zlaté Moravce
	Fabian Filip	Evanjelické lýceum, Vranovská 2, Bratislava
	Fábry Dominik	GY, Horešská 18, Kráľovský Chlmec
	Frank Patrick	Súkromné GY, Česká 10, 831 03 Bratislava
	Fridriková Romana	GY, Bernolákova 37, Šurany
	Gábor Jakub	GY, Študentská 4, Snina
	Hunčíková Anna	Bilingválne slovensko-španielske gymnázium, Športová 41, Nové Mesto n. Váhom
	Hužvárová Andrea	GY, Šrobárova 1, Košice
	Chlepko Peter	SOŠ stavebná, Školská 8, Liptovský Mikuláš
	Chovanec Martin	Súkromná OA, Petrovianska 34, Prešov
	Jadlovská Adriána	GY, Dukelská 30, Giraltovce
	Jurovatý Filip	GY L. Novomeského, Dlhá 12, Senica
	Justusová Martina	GY A. Merici, Hviezdoslavova 10, Trnava
	Kabátová Karolína	Evanjelické GY, Jesenského 836, Tisovec
	Kocianová Jana	GY, Štefánikova 4, Bytča
	Kováčová Ľubomíra	GY, Ul. 1. mája 905, Púchov
	Kralinská Zuzana	GY, Kukučínova 1, Poprad
	Kravčík Pavol	GY svätej Moniky, T. Ševčenka 1, Prešov

	Kulan Ľuboš	GY L. Svobodu, Komenského 4, Humenné
	Ľuba Ivan	GY A. Bernoláka, Mieru 23, Námestovo
	Matušov Marek	GY A. H. Škultétyho, Školská 21, Veľký Krtíš
	Ondriaš Dominik	GY J. Bosca, Kláštorné námestie, Šaštín-Stráže
	Pagáč Peter	GY Ľ. Štúra, Ulica 1. mája 2, Trenčín
	Pauchly Karol	GY bilingválne, T. Ružicku 3, Žilina
	Petreková Michaela	Športové GY, Tr. SNP 104, Košice
	Petrilák Róbert	SOŠ, Piešťanská 80, Nové Mesto nad Váhom
	Petrová Dagmar	Súkromná SOŠ, Dunajská Streda
	Petrová Patrícia	GY J. Hollého, Na hlinách 30, Trnava
	Pivoda Patrik	GY A. Sládkoviča, Komenského 18, B. Bystrica
	Repčíková Soňa	GY, Javorová 5, Rajec
	Sarvašová Sára	GY B. Slančíkovej – Timravy, Haličská 9, Lučenec
	Seman Šimon	GY J. Hronca, Novohradská 3, Bratislava
	Šebestová Diana	GY, Alejová 1, Košice
	Šulc Emil	GY F.V. Sasinka, Námestie slobody 3, Skalica
	Trnka Andrej	GY, Štúrova 849, Detva
	Uhrinová Zuzana	GY B. Slančíkovej – Timravy, Haličská 9, Lučenec
	Vaľová Dana	GY P. Horova, Masarykova 1, Michalovce
	Verešová Juliána	GY Š. Moysesa, Školská 13, Moldava n. Bodvou
	Záňová Natália	OA, F. Madvu 2, Prievidza
	Závodská Dominika	GY J. Papánka, Vazovova 6, Bratislava
	Zemanová Adriana	GY M. R. Štefánika, L.Novomeského 4,Košice

V. Reportáže a príspevky

Seminár ľudských práv, Primorsko 2011

Načo hasiť, čo nás nepáli?

... len aby sme v bezpráví neuhoreli.

Predmetové olympiády vo svojom najvšeobecnejšom slovazmysle sú udalosti, ktoré majú vplývať motivačne pre nadaných študentov, aby zužitkovali svoje vedomosti, rozšírili si obzory a rozvíjali činnosť, ktorá ich naozaj baví. Vo svojom živote som takýchto olympiád absolvovala niekoľko, avšak po piatich rokoch aktívnej účasti som sa rozhodla zavesiť svoju súťažnú kariéru na klinec. Zbierka niekoľkých diplomov a školských batohov akosi nepokrývala ten hlbší zmysel, ktorý som vo svojej účasti na olympiádach hľadala. priblížil atmosféru, ktorá na tejto ceste panovala. Preto som sa rozhodla, že viac ako samotný program, ktorý bol úplne skvelý, opíšem pocity, ktoré vo mne ostali aj s dostatočným odstupom času.

Aj pri pojme Olympiáda ľudských práv som sa spočiatku zatvárila skepticky. Ešte dnes si celkom jasne spomínam na svoju prvú reakciu, keď som dostala ponuku na účasť v školskom kole: „Olympiáda čoho? Ľudských práv? A zajtra?!!! Óóó, nie. Ďakujem.“ to bola odpoveď typického európskeho občana, ktorého niežeby tieto problémy nezaujímali. Len boli také- viete aké... také vzdialené.

Možno to bola moja ctižiadostivosť, a možno len vidina štvordňového výletu do Štrasburgu, (ktorý organizovala naša škola pre piatich najlepších účastníkov), no na druhý deň som sa naozaj ocitla na školskom kole. S heslom: „napíšem si a mám pokoj“, som sa pustila do ležérneho boja, ktorého vrcholné zakončenie som nevidela ďalej, než v ústnej časti školského kola. No osud to chcel inak. Zo školského kola sa stalo krajské a z krajského celoštátne. Strastiplná cesta za dôslednou transformáciou mojej osoby v bojovníka za ľudské práva sa začala.

Bolo veľmi pozoruhodné sledovať, ako sa môj názor na celú problematiku ľudských práv od kola ku kolu menil. Vďaka OLP som prvýkrát uvidela problémy a skutočnosti, ktoré si až dovtedy moje „demokraciou rozmaznané ja“ odmietalo uvedomiť. Po dlhých rokoch nedôverčivého postoja k olympiádam sa tak konečne našla jedna, v ktorej som uvidela ozajstný zmysel.

Skutočnou výhrou, ktorá mala významný vplyv na môj entuziazmus a odhodlanie v boji za ľudské práva, sa stal týždenný seminár o ľudských právach, konajúci sa v bulharskom Primorsku. Spolu s kamarátmi z 1. až 4. miesta sme absolvovali niekoľko skvelých dní, počas ktorých sme spoznali množstvo mladých ľudí z Talianska, Rumunska, Bulharska, Kazachstanu a Veľkej Británie. Spoločnou prácou v skupinách sme sa snažili nájsť spôsoby, akými by sme mohli prispieť k zlepšeniu situácie ľudských práv vo svete. Rovnako sme mali možnosť diskutovať s významnými osobnosťami z humanitárnej brandže, ktorých príbehy nenechali chladným nikoho z nás. Z Primorska som si priniesla nespočetné množstvo zážitkov a skúseností, a touto cestou chcem poďakovať pánovi Dolníkovi, že sme sa takéhoto semináru mohli zúčastniť.

Ani to však nebolo všetko, čo mi OLP priniesla. Okrem nezabudnuteľných chvíľ plných napätia, stresu, ale i radostí a víťazstiev, mi navyše dala niekoľko zaujímavých postrehov a životných právd, ktoré si budem navždy pamätať vďaka múdrym stranám môjho denníka. Tu vám prinášam niekoľko z nich:

- Kto povedal, že na celoštátne kolo olympiády sa nedá pripraviť za jeden deň, klamal. Podmienkou je nedbať o prekvapené výrazy a nálepku asociála, keď sa ráno vo vlaku objavíte s ústavou v ruke.
- Očakávať od olympiády zástup ulízaných šprtov môže hlboko sklamať. Je totiž vysoko pravdepodobné, že už o niekoľko hodín budete s tými istými „intelektuálmi“ dobýjať hotelovú strechu.
- Ak sa vám niekoľkokrát stane, že musíte opustiť diskusiu v skupine z dôvodu, že jednoducho nechápete, o čom je reč, nebaľte hneď kufre. Pravdepodobne len netrafili sféru vášho záujmu.
- Profesori dokážu byť mimoriadne trpezlivé stvorenia- najmä, keď ich opakovane atakujete otázkami, ktoré sa vám z vlastnej lenivosti nepodarilo zodpovedať už doma.
- Ak počujete z vedľajšieho balkóna rozhovor piatich chlapcov, z ktorých jeden otvorene hovorí o svojej homosexualite a zvyšní štyria ho bez posmechu počúvajú- áno, to môže byť realita.
- Staré komunistické hotely na Slovensku majú svoje čaro. So svojou minerálnou vodou v krytom bazéne, ktorá vám príjemne bublinkuje na pokožke, sú takmer určite európskou raritou.
- Volať mame s plačom a bolestivým kvílením, ako nechcete a nemôžete byť v prvej dvanástke zo 64 uchádzačov, ju pravdepodobne privedie na najlepšiu cestu nájsť vám psychiatra.
- S postupom do finále sa neoplatí vyrovnávať kopancami do steny. Bolí to. Vás, aj stenu.
- Pred Veľkým finále nie je nevyhnutné dobre sa vyspať. Ešte vždy je tu možnosť byť do pol štvrtej hore a riešiť existenčné problémy ľudstva.
- Zamilovať sa dá aj na olympiáde. Verte mi.
- Rezignácia a heslo- bez hanby nie je srandy- je bezkonkurenčne najlepší spôsob, ako začať deň.
- Zázraky sa dejú a aj z tej najnižšej ambície „nespravenia si hanby“ na školskom kole sa môže vykľuť popredné miesto v rámci celého Slovenska.

Navyše sa ukázalo, že mať za hrsť pokory (a možno aj trochu „v gaťoch“) je niekedy lepším receptom na úspech, než prehnané sebavedomie a povýšenecké správanie. Na olympiádu ľudských práv som išla s pocitom „administratívneho omylu“, ktorý sa sotva spamätal z účasti na školskom kole, a už bol na celoštátnom. Tri mesiace strávené olympionikovaním po rôznych kolách mi priniesli viac, než som si dokázala predstaviť. Otvorili mi oči, aby som videla, že éra rasizmu, xenofóbie a predsudkov je preč, a že my- tie slepé deti demokracie- sme tu na to, aby sme zmenili svet. Premena ďalšej nevidomej bytosti v odhodlaného bojovníka za ľudské práva bola dokonaná. A ja pevne verím, že takýchto bojovníkov bude Olympiáda ľudských práv produkovať každým rokom viac a viac.

Natália Pavlovičová
3. miesto na celoštátnom kole OĽP

VI. Vyhlasovateľ, organizátori, spolupracujúce organizácie a inštitúcie

Vyhlasovateľ

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Vyhlasovateľom Olympiády ľudských práv je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktoré je vyhlasovateľom všetkých predmetových olympiád a postupových súťaží v SR. Predmetové olympiády a postupové súťaže sú jednou z foriem práce s talentovanou mládežou na Slovensku. Aj napriek tomu, že sa považujú za integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, sú organizované ako dobrovoľná, záujmová činnosť žiakov základných a stredných škôl. Realizácia celého systému súťaží má viacero úrovní riadenia a organizačného zabezpečenia.

Organizátori

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže

- Príspevková organizácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
- Poskytuje vzdelávacie, metodické a informačné aktivity pre rôzne cieľové skupiny
- Plní úlohy vyplývajúce zo základných materiálov štátnej politiky voči deťom a mládeži
- Koordinuje a organizuje aktivity na podporu a rozvoj výskumu v oblasti mládeže
- Administruje grantové programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ADAM) a Európskej únie (Mládež v akcii)
- Pôsobí v oblasti podpory práce s talentovanou mládežou (olympiády a predmetové súťaže)
- Je sídlom Eurodesku – Európska informačná sieť pre mládež a mládežníckych pracovníkov

Poskytuje informácie:
• mobilite mládeže a možnostiach jej podpory,
• podpore talentovanej mládeže,
• štúdiu, práci, voľnom čase pre mládež a mládežníckych pracovníkov,
• participácií mladých ľudí,
• platnej legislatíve,
• dobrovoľníctve mladých ľudí,
• vzdelávaní v oblasti ľudských práv,
o výskume mládeže,
• práci s mládežou a možnostiach jej podpory.

Kontakt:
IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
Búdková 2
811 04 Bratislava 1
Tel.: 02/59296 112
Fax: 02/59296 123
e-mail: iuventa@iuventa.sk
www.iuventa.sk, www.olympiady.sk

Občianske združenie OLYMP

OLYMP
OBČIANSKE ZDRUŽENIE

Občianske združenie OLYMP je nezávislá mimovládna organizácia, ktorej poslaním je rozvíjanie právneho vedomia študentov stredných škôl a výchova k ľudským právam. Prostredníctvom vzdelávacích aktivít šíri myšlienky humanizmu, tolerancie a demokratických princípov v spoločnosti. Združuje ľudí, ktorí majú snahu o prehlbovanie právneho vedomia študentov a odstraňovanie rasistických, xenofóbnych a antisemitských prejavov správania.

Hlavné aktivity:
Olympiáda ľudských práv
Vzdelávacie aktivity študentov stredných škôl v oblasti ľudských práv
Osvetová činnosť
Vzdelávanie učiteľov v oblasti ľudských práv a etiky
Publikačná činnosť

Kontakt:
OLYMP občianske združenie
Štefánikova 19, 031 01 Liptovský Mikuláš
e-mail: dolnik@olp.sk
http://www.olp.sk

Spolupracujúce organizácie, inštitúcie a partneri

Finančná podpora :

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR prostredníctvom IUVENTY
Úrad vlády Slovenskej republiky
FRIEDRICH EBERT STIFTUNG
Informačná kancelária Európskeho parlamentu na Slovensku
VIC UNIS Viedeň OSN
Občianske združenie OLYMP
IMAFEX Liptovský Mikuláš

Pri organizácii a realizácii spolupracovali:

UNESCO katedra pre výchovu k ľudským právam, UK Bratislava
Informačná kancelária Európskeho parlamentu na Slovensku
Občianske združenie OLYMP
Cestovná kancelária LIPTOUR

Mediálni partneri:

Televízia LIPTOV
MY regionálny denník
RTVS
TASR

Prehľad tém esejí
za ročníky I. – XIV.

Ročník	Témy
I.	bez esejí
II.	Čo môžeme urobiť, aby sa intolerancia, diskriminácia a rasizmus stali minulosťou?
III.	Právo byť iný.
IV.	Nechcem s tebou sedieť v jednej lavici, lebo si...
V.	1. Prečo chcem byť európskym občanom. 2. Európske tradície vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv 3. Je interrupcia slobodným rozhodnutím ženy? 4. Bál som sa ísť do školy...
VI.	1. Byť tolerantný k druhým, a prečo? 2. Som vozičkár... 3. Ideme a ukážeme tomu farebnému, kam patrí... 4. Dokážeme sa vysporiadať s predsudkami v spoločnej Európe?
VII.	1. Som alebo nie som rasista? 2. Mám 54 rokov, stredoškolské vzdelanie a hľadám prácu. 3. Som nepatrný človiečik malého národa vo veľkej Európe. 4. Civilizovaní ľudia by nemali stavať múry... 5. Osvienčim.
VIII.	1. Povinnosť mi prikazuje a svedomie mi bráni. 2. Každému sa raz zíde rovnosť šancí. 3. „Nechcem byť žienka domáca...“ 4. Európska charta a euroobčan.
IX.	1. ...a vôbec – dajme iným šancu (Každý iný všetci rovní) 2. Rovnosť príležitostí pre všetkých? 3. Kým si v škole, si len žiak. 4. Sloboda myslenia a slova v Európskej únii ako prostriedok boja proti netolerancii.

X.	1. „Zastavme domáce násilie voči ženám“ 2. Mám kamaráta Róma aj skína… 3. Prínos Európskeho parlamentu v oblasti ľudských práv 4. Význam náboženskej slobody a tolerancie pre našu spoločnosť 5. Potrebuje demokracia obmedzenie slobody prejavu aby sa mohla brániť?
XI.	1. Pred 20 rokmi ľudia voliť slobodne nemohli, teraz môžu, aj do Európskeho parla mentu, ale budú? 2. Chudoba cti netratí? (ľudová múdrosť v kontexte ľudských práv) 3. Futbal – šport alebo priestor pre manifestáciu nacionalizmu a násilia? 4. Čo znamená November 1989 pre ľudské práva.
XII.	1. JA a TY spolu MY. 2. Narodil som sa bez identity, ako som k nej dospel? Nadobudol som ju? 3. V EÚ je 19 miliónov detí ohrozených chudobou v roku boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu 4. Holokaust – pripomínať, či zabudnúť? 5. Stačí spolucítiť s chudobnými deťmi? Čo by som urobil ja? 6. Predstav si, že by si sa narodil chudobný.../chudobná/
XIII.	1. Obdivujem dobrovoľníctvo ... (Európsky rok dobrovoľníctva podporujúci aktívne občianstvo) 2. Spoločnosť je tým slobodnejšia, čím vzdelanejší sú jej členovia 3. Nenávisť na internete – ako jej čeliť? 4. Európsky parlament a boj proti obchodovaniu s ľuďmi 5. Mojím najľudskejším právom je ... 6. Gender quotas: Effective tool for empowering women or unfair?
XIV.	1. Škola základ života. A čo spoluzodpovednosť pri vzdelávaní? 2. Starší ľudia okolo mňa- čo mi dávajú a čo môžem ja dať im? 3. Nevadia mi menšiny, vadia mi protimenšinové postoje 4. Sacharovova cena Európskeho parlamentu tentoraz v rukách aktivistov Arabskej jari 5. „We didn´t get anything for free, why should we care about the poor?“ slovensky preklad: /My sme zadarmo nič nedostali, prečo by sme sa mali starať o chudobných?/

1.Škola základ života. A čo spoluzodpovednosť pri vzdelávaní?

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Kocianová Jana, Gymnázium, Štefánikova 4, Bytča

„Tí, ktorí sa stratia na ceste do školy, nikdy nenájdu správnu cestu životom."

German Proverb

Do školy chodím rada. Je tam veľa študentov a neveľa učiteľov, určite by ste ma zaradili do tej správnej skupiny. Som študentka ako každá iná. Učím sa, občas vzdorujem, poľavím, zakopnem a potom zase vstávam. Všetci sme si v mnohom podobní a predsa sme tak rozdielni. A práve táto individualita je to, s čím sa mne osobne spája pojem zodpovednosť. Každý z nás sa na svet pozerá inak - naše predstavy, plány, myšlienky sú celkom odlišné. Škola musí poskytovať dostatok priestoru pre rozvoj každého z nás, no zároveň nás všetkých zapájať do spoločného vzdelávacieho procesu.

Asi najdôležitejšou zložkou sú učitelia. Myslím, že učiteľom by nemala chýbať schopnosť odosobniť sa.(Nemá to samozrejme nič spoločné s neosobným prístupom ku žiakom.) Ide o to, aby učiteľ chápal, že každý žiak je samostatná osobnosť, v mnohých ohľadoch odlišná od učiteľa. Každého z nás čaká vlastný život, vychádzame z odlišného rodinného prostredia, formovali nás iné životné skúsenosti - na základe toho si vytvárame naše hodnoty a ciele. Učiteľ musí byť schopný rešpektovať, že študenti majú v mnohom iný pohľad a nemal by sa stavať sa do role diktátora, ktorý študentom poskytuje málo priestoru na vlastnú aktivitu, názor či rozhodnutie. Samozrejme, neznamená to rezignovať v snahe skvalitniť či kultivovať postoje študentov. Rovnako dôležité je aj sprostredkovanie svojich vedomostí, správne vysvetlenie učiva a hlavne kladenie dôrazu na spätnú väzbu, pretože bohužiaľ, na Slovensku často platí tá smutná pravda, že v našich triedach prebieha vyučovanie, no nedochádza k učeniu. Učiteľ je náročné povolanie, ktoré si zaslúži úctu, pretože práve títo ľudia patria medzi naše prvé vzory a mnohokrát nám venujú omnoho viac než je uvedené v učebných osnovách aj na úkor vlastných rodín a voľného času.

Aj keď si to mnohí neuvedomujú, súčasťou vzdelávania sú hlavne rodičia. Už odmalička sú tvoria náš charakter, berieme si z nich oveľa viac ako si dokážu predstaviť. Pre každé dieťa by mal byť rodič vzorom. Myslím, že rodičia majú hlavnú zodpovednosť za naše vzdelanie. Škola je tu na to, aby im pomáhala. V dnešnom uponáhľanom svete sa dokonca stáva, že niektorí rodičia vnímajú školu ako úschovňu pre svoje deti, kde za ne nachvíľku nesie zodpovednosť iná inštitúcia a oni sa môžu venovať svojej práci či povinnostiam. Svoju povinnosť odovzdať svojim deťom vzdelanie týmto považujú za vybavenú.

No myslím, že škola pripravuje žiakov hlavne na úlohu zamestnanca. Snažia sa z nás formovať osobnosti, ktoré budú čo najlepšie vyhovovať požiadavkám zamestnávateľov. Táto časť prípravy je nepochybne dôležitá, rozhodne by však nemala vylučovať prípravu na život aj v iných sférach. Všetci raz predsa budeme partnerom, rodičom, susedom, občanom, voličom...

Škola ako základ života by nás mala pripravovať na budúci život, teda náš život v dospelosti. Väčšina ľudí strávi štúdiom aspoň 13 rokov. Počas týchto školských rokov sa v živote dieťaťa či mladého človeka odohrá množstvo významných a jedinečných životných situácií. A práve škola „v zápale príprav na dospelosť" akoby ich ignorovala. Málokedy sa snaží byť pomocníkom a sprievodcom súčasným životom detí. Nejeden 13-ročný žiak prežíva generačný konflikt s rodičmi. Mnohí by určite potrebovali a viac ocenili užitočné rady, ako ho zvládať, než nejedno akademické učivo, o ktorom mu učitelia tvrdia, že ho „raz v živote určite bude potrebovať".

A práve toto by si aj rodičia ako spoluzodpovední za vzdelávanie, mali uvedomovať a byť súčasťou procesu vzdelávania, nájsť si na deti viac času, venovať sa spoločným rozhovorom na rôzne témy, nebáť sa ísť vlastným príkladom a odovzdávať vekom nazbierané skúsenosti.

Netreba zabúdať na neformálne vzdelávanie, ktoré je v dnešnej dobe veľmi dôležité. Podľa mňa je veľmi správne ak rodičia pozitívne podporujú svoje deti pri ich rozhodnutiach navštíviť aj ďalšie

inštitúcie - rôzne centrá voľného času, organizácie alebo nadácie, ktoré sa mladým ľuďom venujú. Tam sa fantázii medze nekladú a žiaci si môžu vybrať krúžky podľa svojich predstáv... Stretávajú sa tu ľudia s rovnakými záujmami, vznikajú nové priateľstvá, dopĺňajú sa vedomosti alebo prípadne dochádza k zlepšeniu aj po fyzickej stránke pri tanci či športe. Veľmi zaujímavé sú aj ponuky rôznych agentúr, ktoré nám otvárajú medzinárodnú perspektívu. Často sú to práve prvé skúsenosti, kedy sa mladí učia nielen vychádzať a rešpektovať sa navzájom, ale sú nútení postarať sa o seba takmer sami. Ja sama mám niekoľko priateľov, ktorí sa študijného pobytu zúčastnili a vrátili sa bohatší o množstvo skvelých zážitkov a skúseností. Myslím, že práve takéto „vzdelávanie v praxi" je jedno z najefektívnejších.

A čo sa týka ďalšej spoluzodpovednosti, je na nás samotných. Vždy treba začínať od seba, pretože z jednotlivcov sa predsa skladá spoločnosť. Preto by sme mali začať každý od seba. Stačia aj maličkosti - šetriť životné prostredie, nevyhadzovať odpadky na zem, správať sa úctivo a s láskou jeden k druhému, odniesť staršej pani tašku, vyjadrovať rešpekt k ľuďom, s ktorými sa stretávame... Môžeme toho veľa zmeniť. Všetci sme vzorom a každý z nás nesie istú časť zodpovednosti za spoluvzdelávanie všetkých naokolo. Vedomosti predsa nezbierame len sedením nad knihami, ale aj vlastnými skúsenosťami, zážitkami, príbehmi, ktoré prežívame a ktoré sa nás dotknú. Všetci sme toho súčasťou a mali by sme byť vzorom aj pre tých, ktorí sem prídu po nás.

2. Starší ľudia okolo mňa - čo mi dávajú a čo môžem ja dať im?

Úrad podpredsedu vlády SR pre ľudské práva

Justusová Martina, Gymnázium A. Merici, Hviezdoslavova 10, Trnava

Vždy, keď ju prídem navštíviť, doširoka sa usmeje a vyčíta mi, prečo som u nej tak dlho nebola. Nehovorím jej, že som tam bola včera. Je to zbytočné. Začne naša klasická konverzácia. Ona sa ma spýta, ako sa mám, odpovedám jej a kladiem jej tú istú otázku. Trochu sa mi posťažuje, dám jej za pravdu a zasekneme sa pri mojej zvyčajnej otázke, čo mala na obed. Otvorí ústa, ale nič nepovie, zalesknú sa jej oči a pohľad uprie do diaľky. Nevie. Zabudla, aj keď možno jedla len pred dvoma hodinami. Nepýtam sa jej to, lebo ma to zaujíma. Dobre to viem. Chcem len, aby si spomenula. Nie, nie je to vymyslený príbeh, ani úryvok z nejakej knižky. Reč je o mojej babke. Možno nie je ako ostatné. Nepečie koláče, neštrikuje ani nerobí iné domáce práce a už skoro ani nevyjde z domu. Ale ja jej to nevyčítam, veď má už 83 rokov a Alzheimerovu chorobu. Je to porucha mozgu, pri ktorej dochádza k postupnej demencii. Človek sa pod vplyvom tejto choroby úplne zmení. Pýtate sa, čo už mi len môže dať taký človek, ktorý niekedy ani nevie, ako sa volám (čo sa teda stáva).

Ale moja babka nebola vždy takáto. Postupne sa jej zhoršovala pamäť a mne sa zdá, že to išlo rýchlejšie, keď zostala sama. Samozrejme, vždy sme sa radi stretali. Chodila pre nás do školy, písala s nami domáce úlohy a každú nedeľu k nám prišla na slávnostný obed. Ale zostávala taká pomalšia... My sme vyrástli, úlohy sme si začali písať samy a ona nás postupne prestala navštevovať. Asi tam nastal ďalší zlom. Alebo sa to tak jednoducho stať malo. Neviem...

Každopádne starí ľudia sú všade okolo nás. Či už sú súčasťou našej rodiny, známi, susedia, stretávame ich na ulici, v obchodoch. Možno ich často nevnímame, nevidíme alebo skôr nechceme vidieť. Ako som sa minule dočítala na jednom internetovom serveri: „Slováci sú menej zhovievaví voči starším ľuďom ako priemerní Európania. Až 48 percent ľudí si myslí, že ľudia nad 55 rokov sú na Slovensku vnímaní skôr negatívne, kým opačný názor zastáva len 38 percent." Ľudia nad 55! Zdá sa mi, že latka veku, keď sa človek pokladá za staršieho sa pomaly znižuje. A to poväčšine v očiach mladých ľudí. A nie je to len vek, ale aj úcta. Pripomína mi to udalosť minulého leta.

Stalo sa to jedného horúceho letného dňa, keď som výnimočne využila služby mestskej hromadnej dopravy. Bolo takmer plno. Vzadu sedeli mamičky s deťmi. Nechcela sa mi počúvať kázeň pre malého chlapca „prečo si nemáme pchať špinavé ruky do úst, " tak som zostala stáť vpredu. Stáť preto, lebo jeden nevychovaný chlapec, ktorému ešte mlieko tieklo po brade, sa rozhodol, že sa rozvalí cez dve miesta. Nevadilo mi to, tak som jeho správanie ani neriešila. Na ďalšej zastávke nastúpila staršia pani. V jednej ruke paličku, v druhej tašku. Malá a zhrbená. Povedala som si, že asi takto by vyzerala mamka Pôstková vo filmovom spracovaní. Prešla pohľadom po voľných miestach až narazila na rozvaľujúceho sa mladíka. Podišla k nemu, ale on sa neunúval ani len posunúť nohu. To už bolo príliš aj na mňa. Povedala som mu, či je slepý, alebo až taký arogantný. Postavil sa, aby som videla, že je odo mňa vyšší,

čo ma ale neodradilo. Veď odo mňa sú vyššie aj moje mladšie sestry. Povedal mi, že ak nechcem mať problém, mám byť ticho, ale vulgárnejším spôsobom. Použila som svoju obrannú frázu: „Môj ujo je policajt, stačí jeden telefonát a hneď je tu." Lož. Ale pomohla. Pridali sa ku mne aj ostatní cestujúci, autobusár a chalan na najbližšej zastávke vystupoval. Tá stará pani si s úsmevom sadla. Možno ani nevnímala, čo sa tam v tej chvíli stalo. Vysvitlo, že je už takmer hluchá. Tak či onak, cítila som sa ako hrdinka. Aj keď som sa celou cestou od zastávky domov otáčala, či ma ten arogantný chlapec náhodou neprenasleduje.

Bohužiaľ, arogantnosť a neúcta k starším ľuďom je čoraz horšia. Je to hlavne preto, že oni sa len ťažko dokážu proti útokom brániť. Podľa výsledkov výskumu Nadácie SOCIA, nadácie na podporu sociálnych zmien, zverejnených v roku 2009 je v Bratislave, našom hlavnom meste, viac ako 50 % seniorov nespokojných s úrovňou prístupu spoločnosti k nim. Takmer vo všetkých oblastiach ako bývanie, služby a podobne. A niekedy stačí len tak málo. Pomôcť s nákupnou taškou, prečítať trvanlivosť mlieka alebo len obyčajný úsmev a otázka: „Ako sa máte?" Byť tolerantný a trpezlivý. Práve tade vedie cesta. Dôležitý, pre takýchto ľudí je sociálny kontakt, byť s niekým. Komunikácia je nenahraditeľná a nielen v ich veku. Avšak aj medzi staršími ľuďmi sú rozdiely. Niektorí nemajú záujem o kontakt, ani ho nevyhľadávajú. Pre tých ktorí záujem majú sú dôležité osobné kontakty, či už cez rodinu, priateľov alebo ich opatrovateľov. Vytvára sa tak priestor pre ich spomienky, názory a témy ktoré ich napriek veku oslovujú.

Na Slovensku funguje starostlivosť o starých ľudí .Je tu množstvo domovov sociálnych služieb, domovov dôchodcov, asociácií a organizácií seniorov. Existujú aktívne kluby dôchodcov, kde sa stretávajú vo svojom voľnom čase. Je možná aj osobná každodenná starostlivosť. Takúto starostlivosť využíva moja babka. Každý pracovný deň ju navštevuje opatrovateľka z katolíckej charity. Berie ju ako súčasť rodiny. Chodievajú spolu na prechádzky, cvičia, lúštia krížovky... Je to jej najlepšia kamarátka a len ťažko znáša sobotné rána, keď ju príderne zobudiť my a nie, ako často hovorí, „jej pestúnka". Hlavným cieľom akejkoľvek takejto starostlivosti je čo najdlhšie seniorov udržať v prostredí, ktoré majú tak radi. Je to prostredie pôvodné, rodinné a starostlivosť môže byť krátkodobá a dlhodobá. Poskytuje sa tým ľuďom, ktorí z akýchkoľvek príčin nemôžu žiť s rodinou alebo sami v domácnosti. Už v minulosti sa dokázalo, že keď starý človek žije tam, kde si praje, je šťastnejší a dlhšie si udrží zdravie, optimizmus a sebestačnosť v porovnaní so seniormi žijúcimi v inštitúciach. O to sa napríklad snaží aj Lienka pomoci. Možno si spomeniete na jej kampaň z roku 2010, keď sa známe osobnosti fotili na kalendár s názvom „Staroba sa nás dotýka". Uvedomujú si to aj ľudia ako Dominika Cibuľková, Zlatica Puškárová, Ľuboš Kostelný a mnohí ďalší. Zbierkou Lienka pomoci sa tiež podporuje vznik, rozvoj a skvalitnenie sociálnych služieb pre seniorov. Ďalej je to JDS (jednota dôchodcov Slovenska), Združenie kresťanských seniorov Slovenska, fórum pre pomoc starším alebo Európska platforma starších ľudí.

Na druhej strane často počujeme negatívne pripomienky na starých ľudí ktorí svoj vek zneužívajú alebo k svojmu životu sa stavajú pohŕdavým spôsobom. Snaha musí byť obojstranná. Mali by si nájsť aktivity, ktoré ich prinútia sa nad svojou starobou nezamýšľať. Najväčšiu oporu majú vo svojej rodine. Teda aspoň by to tak malo byť.

Pri mojej babke som sa naučila, že staroba je ako choroba, na ktorú raz ochorieme všetci. Nebude záležať ani na našom vzdelaní, postavení alebo peniazoch. Nezáležalo na tom, že babka mala vysokú školu, titul, bola uznávaná kožná lekárka... Čas sa nezastaví pre nikoho. To je na svete asi tá jediná spravodlivosť. Dala mi svoju lásku a pomoc. Chodievala pre mňa do škôlky a bola to práve ona, ktorá musela hodiny počúvať moju adaptáciu knižky „Krtkove nohavičky. " Akoby sa to všetko obrátilo a ja jej tú starostlivosť vraciam teraz.

Starí ľudia nám dávajú dôvod, aby sme každý deň žili naplno, kým sa to dá a koľkým ľuďom budeme v živote pomáhať, toľkí budú mať záujem sa o nás starať aj na naše staré kolená. Nemôžem im poskytnúť veľké finančné dary ani sponzoring pre ich organizácie. Zato s nimi môžem komunikovať a dať im možnosť, aby sa usmiali. Či už to bude moja babka alebo pani v autobuse, rodinný známy... To je to, čo môže poskytnúť každý mladý človek.

Rozdiely medzi mladými a starými ľuďmi nie sú až také veľké, ako som si myslela. Možno si predsa poviete: „Starší ľudia okolo mňa? Načo takáto téma? Veď mňa sa to netýka!" Možno sa nás to osobne netýka dnes, zajtra ani o desať, dvadsať rokov, ale raz určite. Ak sme spokojní so starostlivosťou o starších a ich celospoločenským vnímaním niekedy možno aj ako ekonomickú a sociálnu záťaž, áno nie je to náš problém. Ale myslím si, že sa nenájde ani jeden, ktorý chce zostať nedocenený a odvrhnutý na okraj spoločnosti. Nikto z nás. Mýlim sa? Preto sa informujme, zaujímajme, diskutujme a hlavne komunikujme so staršími ľuďmi okolo. Všimnú si to a ocenia.

Mám babku. Nie je ako ostatné. Možno ma už zajtra ani nespozná ale niečo mi do života dala a ja jej to chcem vrátiť

3.Nevadia mi menšiny, vadia mi protimenšinové postoje

Friedrich Ebert Stiftung

Hubinská Ivana, Gymnázium, V. Mihálika, Kostolná 119, Sereď

Království jednoho jazyka a jednoho obyčaja je slabé a krehké.
Svätý Štefan

Ľudská spoločnosť je prirodzene pluralitná a princíp nejakého univerzálneho myslenia či kultúry neexistuje, preto sú menšiny či už národnostné, etnické, náboženské alebo sexuálne súčasťou každého spoločenstva a zaslúžia si našu pozornosť a rešpekt. My len nesmieme mať strach z odlišnosti.

Avšak v súčasnosti sa pod vplyvom médií a politikov mení verejná mienka a začínajú prevládať silne negatívne postoje voči istým minoritám. Kým v nedávnej minulosti to boli protimaďarské nálady a iracionálny strach o celistvosť nášho územia, dnes sú to Rómovia a rovnako iracionálny strach o naše peňaženky.

Veľmi populárne je využívanie mýtov, ktoré sa zakladajú na absurdnej predstave, že rómske etnikum žije len z využívania privilégií, ktoré im poskytuje štát. Slováci sa cítia pobúrení tým, ako ich okrádajú čerpaním daní. Množstvo, hlavne mladých ľudí, má kopu rečí o sociálnom parazitizme a zarábaní si rodením detí. Úplne nepravdivý internetový hoax o rómskej rodine, ktorá na dávkach zarába viac ako zdravotná sestra, zdieľali tisícky ľudí. Ale kto mal dosť rozumu, aby si na internete vyhľadal príslušnú legislatívu a pokúsil sa zistiť pravdu? V ústave sa píše, že základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Možno práve v absolútne nedostatočnej informovanosti o faktoch a nevôle ľudí hľadať ich je kameň úrazu. Je omnoho jednoduchšie zmieriť sa s postojom médií ako proti nim bojovať. Tu by mali zasiahnuť školy, ich úlohou je masovo vysvetliť deťom, aká je realita, či už formou referátov, prednášok či projektov. Je potrebné zvýšiť edukovanosť mladých ľudí ohľadom tejto problematiky. Práve dnes, keď prevládla predstava o kradnúcom, fetujúcom cigánovi, ktorého sa treba báť. Byť Rómom pre ľudí znamená pochádzať zo segregovanej osady a chudobných pomerov. Pri tom všetkom si ľudia neuvedomujú, že ich tmavší susedia, priatelia, spoluhráči, kolegovia či lekári žijú integrovane, tak ako skutočná väčšina rómskeho etnika, čo treba všetkým občanom zdôrazňovať.

Avšak pre nás je pohodlnejšie tvrdiť, že to je len výnimka spomedzi tých „zlých".
Je skutočne niekto zlý, pretože je chudobný? Z protirómskych postojov v spoločnosti mám taký dojem. Občania si neuvedomujú obrovské problémy, v ktorých obyvatelia geta žijú a musia im denno-denne čeliť. Je skutočne ťažké narodiť sa a vyrastať v absolútnej chudobe, v nepodnetnom prostredí a v nedostatku prostriedkov na holú existenciu. Ako si má človek z osady nájsť prácu? Ako má vyštudovať a zlepšiť svoj život? Uvedomujeme si v plnej miere, aký je každodenný boj ľudí zo segregovaných oblastí?

Namiesto pochopenia, solidarity a hľadania riešení problémov chudoby volíme politikov, ktorí zámerne podporujú protimenšinové názory a využívajú klamstvá na svoje populistické kampane, čo mi skutočne vadí! Podporujeme tých, ktorí chcú brať a trestať namiesto priznania si, že 20 rokov sme ignorovali a neriešili prehlbujúci sa problém segregácie a nezamestnanosti. Dnes však naopak hovoríme o akomsi zvýhodňovaní a rómskom probléme.

Bohužiaľ, keď hovorím o stranách, ktoré ponúkajú bludy, nie riešenia, nejedná sa už len o strany na periférii politického diania, ktorých voličskú základňu môžeme nazvať beznádejnými prípadmi. Aká bola reakcia, keď sa konečne Róm dostal na zvoliteľné miesto na kandidátke zvoliteľnej strany? Slovenská národná strana sa prezentovala billboardmi s textom :" Matovič chce dostať Cigánov do parlamentu! Len aby ste to vedeli." A čo zhrozený volebný manažér SNS? Vraj: „Keď sa tam dostane jeden, už to nikto nezastaví."Vyťahovať cigánsky problém je pre národniarov výhodné a čo jeho riešenie? Radšej odsudzovať kandidátov, ktorí by chceli ťažkosti osadníkov skutočne zanietene riešiť. Okrem toho, prečo by takmer desaťpercentná menšina nemala mať v parlamente svojich zástupcov? Myslím, že by už bolo na čase.

Avšak nedá mi nespomenúť aj donedávna vládnuce strany, ktoré ma prekvapili svojimi protimenšinovými názormi počas kampane a zneužívaním témy chudoby na vytrieskanie politického kapitálu. Žiadny odborník a bývalý minister predsa nemôže brať vážne návrh, aby dávky nezáviseli od počtu detí, keď dobre vie, že ani dnes v podstate nezávisia.

Musím však spomenúť aj malú nádej, ktorá zasvietila od podpredsedu vlády pre ľudské práva a národnostné menšiny, ktorý sa nezľakol blížiacich sa volieb, verejne odsúdil kampaň SNS a snažil sa aspoň trochu dostať to povedomia ľudí fakty.

Dnešná situácia vyzerá veľmi zle. Je v našich silách zmeniť ju? Treba prejaviť viac pochopenia a hľadať pravdivé informácie. Podporovať všetkých, ktorí majú skutočný záujem problémy riešiť, podporovať politikov, aktivistov, dobrovoľníkov či terénnych sociálnych pracovníkov. Myslím si, že začlenenie tej časti rómskeho etnika, ktorá nežije integrovane, do pracovného procesu prinesie svoje ovocie nám všetkým. Bez pomoci majoritnej spoločnosti Rómovia problém chudoby nezvládnu. Je už na nás občanoch, ako sa k situácií postavíme a aké postoje budeme akceptovať. Ja však s tými protimenšinovými nesúhlasím !

4.Sacharovova cena Európskeho parlamentu tentoraz v rukách aktivistov Arabskej jari

Európsky parlament Informačná kancelária na Slovensku

Potočár Radovan , Gymnázium A. Vrábla, Mierová 5, Levice

O jari, lete a zime. O arabských hrdinoch

Vodné delá? Alebo obušky? Armáda? Rusi?

Možno to nevyjde. Možno ich o pár dní vyhodia zo školy. Možno už budú musieť len šepkať, čo dnes skandujú pod tribúnami. Možno z nich spravia nepriateľov štátu. Možno tých pri mikrofónoch posadia do basy.

V novembri 1989 moji rodičia stáli na námestí.

Obušky? Alebo ostré náboje? Bombardéry? Alebo chemické zbrane?

Možno to nevyjde. Možno ich o pár dní zatknú a postavia k múru. Možno ich zastrelia rovno na ulici. Možno nezvládnu čeliť presile.

Vo februári 2011 moji rodičia sedeli doma. Dávali správy o násilí v Líbyi.

Déja vu?

Mohamed Bouazizi, Asmaa Mahfouzová, Ahmed al-Zubair Ahmed al-Sanusi, Razan Zaitounehová, Ali Farzatje, Tawakel Karman. Ľudia s menami, ktoré sa nedajú zapamätať a osudmi, na ktoré sa nedá zabudnúť. Poznáte niektoré z týchto mien?

A načo. Nejaký moslim. Akási Sýria. Či Jemen? Koho to má trápiť? Bežný Slovák, povedzme si na rovinu, prejavuje o ľudské práva v Jemene približne rovnaký záujem, aký vzbudzuje náš zákon o dvojakom občianstve u priemerného Jemenčana. Avšak ani arabská ulica nemusí byť od nás tak ďaleko, ako sa na prvý pohľad zdá.

Keď sa mladý Tunisan, Mohamed Bouazizi, v decembri 2010 zo zúfalstva na ulici upálil, nemohol to ani tušiť. Škrtol zápalkou a chytila sa celá krajina, oheň sa šíril, tuniský diktátor padol a požiar zachvátil takmer dve desiatky krajín. Chudobný chlapec zaplnil na niekoľko mesiacov titulky novín z celého sveta. Časopis The Times ho vyhlásil za osobnosť roka.

V osemdesiatom deviatom moji rodičia spomínali na Palacha, teraz v novinách videli Bouaziziho. Pamätajú si masy z Námestia SNP, teraz sa pozerali na preplnený Tahrir. Ich rodičia im vraveli o tankoch, teraz sa mali pred očami vojská Kaddáfiho. Nie, to nebol nejaký Egypt, nejaká Líbya. Neboli to akísi demonštranti a akési práva. Boli to ľudia ako my, boli to ich vlastné krajiny, ich základné práva, bola to ich túžba po slobode, ich boj o lepší život.

Paralely medzi Nežnou revolúciou a Arabskou jarou sa hrnú jedna za druhou. Jeden háčik to však predsa len má. Kde je tuniský Havel? A kde líbyjský Walesa? Počuli ste o arabskej Solidárnosti alebo VPN?

Evolúcia? Revolúcia!

V osemdesiatom deviatom komunisti padli. Staré kádre zvolili za prezidenta politického väzňa. Usporiadali sa slobodné voľby. Odhlasovali demokratickú ústavu. A pečené holuby nikde!

Po dvadsiatich rokoch slobody však nepotrebujeme zmeny revolučné, ale evolučné. Keď som sa pred poslednými voľbami pýtal rodičov, či po dvadsaťročnom znechutení vôbec voliť pôjdu, obaja ma upokojili. Mamina dôrazne prikývla, nechce, aby za ňu rozhodovali iní. A otec, ten si na odpoveď požičal anekdotu Tomáša Janovica: „Pôjdem voliť, aby sa nevrátili časy, keď sa voliť muselo."

V arabskom svete to však neplatí. Žiaden diktátor predsa neodstúpi len preto, lebo sa jeho krajina umiestni zle v rebríčku hodnotenia demokracie. A nijaký tyran sa nevzdá moci len preto, lebo si to ľudia, ktorým vládne, želajú.

Tunisania, Egypťania, Líbyjčania, Sýrčania, Bahrajnčania či Jemenčania nemali inú možnosť. Čítať noviny, ktoré nepodliehajú cenzúre, podieľať sa na vládnutí, nebáť sa za svoj názor – to nie sú samozrejmosti. To sú práva, pre ktoré sa robia revolúcie.

Môj malý bratranec mi raz zo škôlky priniesol zaujímavú správu. „Radko! My máme v škôlke černocha," oznámil mi vzrušeným hlasom. „Áno, áno černocha. A už som sa s ním aj hral." Lenže keď som sa ho zo žartu spýtal, ako prišiel na to, že druhý chlapček je černoch, na chvíľu sa zarazil. „No... povedal mi to predsa Lukáško."

Skutočné rozdiely medzi ľuďmi sa netvoria v maternici, ale v spoločnosti. Nie každý sa narodí do štátu, kde nebude musieť pracovať od šiestich rokov, kde budú rešpektovať jeho právo na vierovyznanie či politickú orientáciu.

Ak niekto takéto šťastie nemá, má prirodzené právo na odpor. Snahu odvážnych ľudí v severnej Afrike a na Blízkom východe nesmieme zavrhnúť. Osobnosti Arabskej jari máme povinnosť podporiť.

Arabské leto

Nič na svete však nie je čierno-biele a ani Arabská jar nie je bojom hrdinského dobra proti temnému zlu, bojom spravodlivého davu proti diabolskej moci. Vojenský puč v Egypte? Občianska vojna v Líbyi? Islamisti v Tunisku? Vie niekto, čo prinesú arabské revolúcie? Kvetnaté heslá o demokracii, slobode a ľudských právach sa počúvajú dobre, ale prinesú tieto zmeny do arabských krajín naozaj demokraciu, spravodlivosť a slobodu?

Krvavý Muammar a hrozný Hosni svoje éry skončili. Rok po začatí Arabskej jari však nad revolúciami v moslimskom svete visí otázka českého esejistu Gabriela Lauba: „Kto vymyslel heslo „spravodlivosť víťazí"? Bojovník za spravodlivosť alebo víťaz?"

Machiavellisticky treba skonštatovať, že diktátorské režimy v Egypte či Líbyi nám, západnému svetu, proti srsti príliš nikdy neboli. Stabilita. Istota. Spolupráca. Ropa. Český minister zahraničia pred rokom vyhlásil, že pád Kaddáfiho by bol pre Európu katastrofou. Taliansky premiér dokonca pôsobil ako jeho priateľ.

Je prirodzené, že sa bojíme extrémistických islamistov, radikálov, anarchistov, je prirodzené, že vo svojom susedstve chceme stabilitu. Kompromisy so svedomím však nepripadajú do úvahy.

Arabský svet dnes svojich lídrov nemá, svoje smerovanie iba zúfalo hľadá a veľmi nás potrebuje. Nobelova cena mieru pre aktivistku z Jemenu či Sacharovova cena pre piatich odvážnych ľudí z Tuniska, Egyptu, Líbye a Sýrie sú dobrá správa. Rozvášnené ulice nepotrebujú brožúrky o ľudských právach a učebnice o demokracii. Potrebujú ľudské vzory, hrdinov z mäsa a kostí, živé príklady, o ktoré sa môžu oprieť. Potrebujú vidieť, že západný svet pri nich stojí a v niečom ich môže inšpirovať.

Mladá aktivistka, spoluzakladateľka mládežníckeho hnutia, odporkyňa neľudského režimu. Politický satirik kritický voči režimu, ktorému bezpečnostné zložky zlomili obe ruky. Novinárka a obhajkyňa ľudských práv, ktorá sa musí skrývať pred štátnou mocou a úrady zadržiavajú jej rodinu. „Väzeň svedomia", čo kvôli svojim názorom a obhajobe ľudských práv strávil za mrežami 31 rokov. Mladý chlapec, ktorý obetoval svoj život, aby sa stal symbolom odporu a odvahy. Kto môže hodnoty, ktoré arabský svet tak zúfalo potrebuje, reprezentovať lepšie?

Šanca, že najhoršie scenáre sa v severnej Afrike a na Blízkom východe stanú realitou, rozhodne nie je malá. K moci sa môžu veľmi ľahko dostať režimy, ktoré budú nepriateľmi nielen voči vlastným občanom rovnako ako diktátori pred nimi, ale nepriateľské budú i voči nám.

Piati laureáti Ceny A. D. Sacharova predstavujú nádej pre arabský svet a záväzok pre ten náš. Sen

o arabskej demokracii je aj naším snom. Najlepším susedom predsa nie je režim diktátora, ale slobodná a tolerantná spoločnosť.

Utópia? Naivný sen? Nezmysel? Možno. V prírode po jari vždy nasleduje leto. Ak arabské ulice budú odkaz vlastných hrdinov ignorovať, hneď po jari môže prísť tuhý mráz.

5."We didn´t get anything for free, why should we care about the poor?"

Informačné centrum OSN Viedeň

Hunčíková Anna, Bilingválne slovensko-španielske gymnázium, Športová 41, Nové Mesto n. Váhom

The first answer, which came to my mind after reading this question was: „Because of the smile of a child.". A few weeks ago, as a high-school student I attended a talk of one of our teachers about her stay in Phanom Phen, Cambodia as a volunteer. This phrase is a name of the organisation whereby she spent 6 months there, taking care about the poor kids. The suburban part of the city, where she was helping them was a junkyard - literally. The children, as soon as they are capable of distinguishing plastic from paper or metal, are sent by their parents to collect any piece of garbage, which could be sold to the recycling factory and reused again. This way they are trying to earn some money for buying a few grains of rice, which is in the case of most of these people the only thing they have ever eaten. If they are the „luckier ones", they work on the junkyards. And in the worst case, their parents even make them prostitute. When our teacher showed us some photos of these children, the only things I could see in their eyes was sadness, despair, sometimes tears and the sights were full of prayers for help. My teacher and other volunteers working in that school were trying to take these children from the streets (junkyards) and give them love, food, home, education and make them smile. At the end of the talk, she said that it might look like she had given them so much and did not get anything in return, but her opinion was different. From her point of view the salary was seeing their smile, hearing their laughter, feeling their love and knowing, that right now they are having and in the future will have a better life, than they used to do. I think that firstly, we ought to help people, just because of the joy of making the world a better place to live in. Not just for recieving, but also for giving.

Secondly, I would run the risk of denying the sentence, that we did not get anything for free. At least in my case and in the case of the majority of the people I meet every day. Since I was born, I have never felt the real hunger - according to United Nations Food and Agriculture Organization in 2010 there was at least 925 milion of people suffering from undernutrition worldwide, but fortunately the number is lowering. I have always had a place to sleep- The United Nations Commission on Human Rights survey says, that in 2005 there was more than 100 milion people without a shelter. Most of the time I was treated by people around me with love and respect- no one could exactly guesstimate the number of people who are daily ill-used, vilified, threatened... I have always got an adequate healthcare and medicaments. Now, I have already spent 12 whole years going to school and I am still studying- for free. I have a plenty of clear and safe water pouring from the faucet in our kitchen at home. I do not only have a house- I have got a home. I have a family and friends. I have all the things that millions of people in this world can not even dream of. And how did I reach this? I was born.

This way, I do absolutely not want to say, that I am better. I have just gotten something for free. For those of us, who believe in God, Allah, Buddha or any other divinity, I was the one presented by Him and for those of us, who do not, I was lucky that I am the child of fortune or I can be glad I have such a comfortable destiny. I might have been gifted by something I can not truly appreciate, because I have never experienced anything else. Something, of what one of the human beings befallen with poverty could take a bigger advantage. This one is surely another reason for giving something to the poor people without expecting to get anything back. We should try to help because we have the chance to do so. If I was born as one of the human beings living from less than 1.25 US$ I would not have the opportunity to give someone a material help. I perhaps would not even know, that someone has everything that I am missing.

The next purpose is that in most of the cases, we do not even have to give up that much. How much does it take us to pack some old clothes and give it to the charity instead of throwing them away? Usually, I see people around me sorting out clothes, furniture and other equipment of daily use not just because it would be damaged or at least too shabby, but only because of the fact that it has become out-of-date or they are still buying some new ones and do not wear or use it as often as they did a few months or years ago. Moreover, If we give these used things in a quite good condition to people, who need it more than we do, we also take a little step in saving our planet, because these objects do not need to be placed on a dump and there is a lower need to manufacture or buy the new ones by the charity organisations.

If you do not like any of these reasons, try to imagine yourself as a person, who does not have at least half of the welfares I named above. Would you consider it fair, that /according to The State of food insecurity in the world/ right now, when I am writing this, you are one of 913 milion people suffering from undernutrition and there is over 1,5 billion overweight people (WHO)?

Now I hope that if you haven´t been much into helping the poor people I have changed your mind. If I did so, there is a plenty of ways how to do it. The easiest way is to support one of the humanitarian organisations by a financial rate. Most of the organisations will tell you how they use your money. For example on the UNICEF website you can directly buy some medicaments, food or pencils and note-books for children living in the third world countries.

If you can afford it, you can do a so- called „long- distance adoption". It means you will support one child living in its homeland /often also with its family/ while he or she studies and can not take care on its own.

Another way is the volunteering. It is very hard work, but it will give you a new, different dimension in your life.

In my opinion, we should help others even because it makes of our moving bodies the real human beings. It makes us appreciate what we have and usually do not realize.

In conclusion, I would like to quote Mother Theresa, to whom belongs my great admiration: „A man does not only live by receiving love, but giving it to others."

VIII. Vedomostný test pre XIV. ročník Olympiády ľudských práv

Milí súťažiaci,
Máte pred sebou vedomostný test z ľudských práv. Obsahuje 23 testových úloh. Na ich vypracovanie máte určený čas 45 minút.
Každá správna odpoveď je hodnotená 1 bodom. V otázkach číslo 14. až 20. treba rozhodnúť a označiť A alebo N pri každej uvedenej možnosti - môžete získať 4 body za každú otázku.
Spolu môžete získať 95 bodov.

Úlohy / Správne odpovede

Úloha 1
Uveďte, ktoré organizácie uskutočňujú medzištátnu ochranu ľudských práv a slobôd na úrovni.

globálnej ..... OSN
regionálnej ..... Rada Európy

Úloha 2
Napíšte mesto a štát, kde uvedený súdny orgán sídli.

Európsky súdny dvor ..... Luxemburg - Luxembursko
Medzinárodný súdny dvor ..... Haag - Holandsko

Európsky súd pre ľudské práva ..... Štrasburg - Francúzsko

Text k úlohe 3
„Organizácia vznikla 3. augusta 1949, keď vstúpil do platnosti „Štatút“, teda zmluva podpísaná 5. mája 1949, ktorou túto organizáciu založili predstavitelia 10 štátov.“

Úloha 3
Na základe informácie v texte rozhodnite o akú organizáciu ide
1. NATO
2. OSN
3. Rada Európy

Úloha 4
Priraďte dokumenty ochraňujúce ľudské práva k dátumom ich vzniku.

1. 1950	A. Dohovor o právach dieťaťa	A5
2. 1959	B. Všeobecná deklarácia ľudských práv	B3
3. 1948	C. Deklarácia práv človeka a občana	C4
4. 1789	D. Európsky dohovor o ochrane ľudských práv	D1
5. 1989	E. Deklarácia práv dieťaťa	E2

Úloha 5
Logá predstavujú organizácie ochraňujúce ľudské práva. Uveďte, ktorú organizáciu logo predstavuje a práva koho ochraňuje.

.....

.....

(UNHCR Organizácia pre ochranu práv utečencov, Amnesty International Organizácia pre ochranu politicky prenasledovaných a väznených)

Úloha 6
Uveďte dátum, kedy si pripomíname Deň ľudských práv 10.december

Deň Európy 5.máj

Úloha 7
Vlajky patria medzinárodným organizáciám. Napíšte skratku organizácie, ktorú reprezentujú a jej hlavné zameranie.

..... UNICEF, ochrana práv detí

..... WHO, svetová zdravotnícka organizácia

..... UNESCO, ochrana kultúrneho dedičstva

Úloha 8
Napíšte v poradí troch posledných generálnych tajomníkov OSN.

…….. Butrus Butrus Gháli
…….. Kofi Annan
…….. Pan Ki-mun

Úloha 9
Pojem ľudské práva je odvodený od prirodzeného práva. Vysvetlite vetu: Prirodzené práva sú univerzálne práva.
……

(Patria každému človeku)

Úloha 10
Uveďte hlavné orgány Rady Európy. (Výbor ministrov, Parlamentné zhromaždenie, Kongres miestnych a regionálnych samospráv, Sekretariát generálneho tajomníka, Európsky súd pre ľudské práva

…… …… ……

…… …… ……

Úloha 11
Z historického hľadiska zaraďujeme ľudské práva do troch generácií. Uveďte, ktoré skupiny práv patria do:

prvej generácie …….. občianske a politické
druhej generácie …….. sociálne, hospodárske a kultúrne
tretej generácie …….. práva solidarity

Úloha 12
Rozhodnite v uvedených prípadoch o aké právo ide a zaraďte ho do príslušnej skupiny práv.

Federácia strojvodcov SR sa pripravuje štrajkovať. Rušňovodiči nie sú spokojní s návrhmi o raste miezd …… (právo na štrajk - politické práva)

Slovenskej národnej strane sa už takmer podarilo vyzbierať podpisy potrebné na vypísanie referenda o zmene voľby prezidenta. …… (petičné právo - politické práva)

Nadávanie na politikov v slovenských krčmách alebo na ulici sa občanom môže čoskoro ťažko nevyplatiť. Podľa návrhu novely zákona o priestupkoch totiž bude za urážku alebo ohováranie verejného činiteľa hroziť pokuta vo výške až 100 eur. http://tvnoviny.sk//spravy/.
…… (ochrana osobnosti - základné LP)

Úloha 13
V uvedených prípadoch došlo k porušeniu práv. Uveďte, ktoré práva boli porušené.

Manželia zanedbali školskú dochádzku svojej 14-ročnej dcéry, keď jej od februára do júna 2011 umožnili vymeškať v Základnej škole 279 vyučovacích hodín. Súd otcovi uložil trest povinnej práce. http://tvnoviny.sk//spravy/
…… (právo na vzdelanie)

Na pražskom mestskom súde skončil súd s Martinom a Hanou K., ktorí po pôrode zatajili svoje dve deti, nikdy ich nepustili z bytu na pražských Vinohradoch a ani ich neprihlásili na úradoch. Dve deti, ktoré nikdy neboli vonku, nevideli kamarátov, nechodili k lekárovi a úrady o ich existencii dokonca vôbec nevedeli. http://tvnoviny.sk/spravy/ .....
(všetky základné práva – napr. právo na meno, právo na zdravotnú starostlivosť)

Maturanti za jedinú noc zdemolovali prenajatú chatu. Porozbíjali všetky poháre a taniere, zničili toaletu aj drevené obklady. Chatu gymnazisti zvonku i zvnútra popísali vulgárnymi nápismi a kresbami. Časť dreveného nábytku potom hodili do ohňa. http://tvnoviny.sk/spravy/
..... (právo na majetok)

Text k úlohe 14
Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.
(Ústava SR, Čl. 19)

Úloha 14
Rozhodnite ANO/NIE, či v nasledujúcich situáciách došlo k jeho porušeniu:

5.Matka zo strachu o svoje dcéry pravidelne kontroluje ich SMS správy A / N
6.Novinár bulvárneho časopisu uverejnil fotografie rodinných príslušníkov známeho vysokopostaveného politika. A / N
7.Na viacerých stredných školách robili osobné prehliadky žiakov kvôli podozreniu obchodovania s drogami. A / N
8.Polícia po nahlásení susedov o týraní ženy, vtrhla do súkromného bytu A / N

Úloha 15
Odpovedajte na uvedené otázky ÁNO/NIE, či ide o súlad s ľudskými právami:

5.Rozhodnutím vedenia školy sa prestávky medzi vyučovacími hodinami skrátili na 5 minút A / N
6.Riaditeľstvo školy zakázalo používanie mobilov na vyučovaní A / N
7.V školskom poriadku sa presadil zákaz nosenia náboženských symbolov A / N
8.Riaditeľstvo súkromnej školy nepovolilo žiacky parlament s odvolaním sa na apolitičnosť školy A / N

Text k úlohe 16
„Zrejme veľa akčných filmov mala napozeraných trojica chlapcov z obce Šíd v Lučeneckom okrese. Trojlístok vo veku 11, 15 a 16 rokov na Nový rok vyrazil do ulíc v dedine na otcovi odcudzenom aute Seate Inca. Akční mládenci na aute skrížili cestu 19-ročnému vodičovi Alfy Romeo a tak ho prinútili zastaviť. Najstarší Dávid si sadol vedľa šoféra a zobral mu štyri cédečká a parfum. Na pomoc mu pribehli aj jeho malí pomocníci. Vodiča schytili za bundu a obrali ho o 2,50 eura. Unikajúci vodič sa nakoniec mladých vandalov striasol.
http://www.topky.sk/cl/100370/1294893/Prepad-pri-Lucenci--Deti-skrizili-cestu-vodicovi-a-vyrabovali-mu-auto-

Úloha 16
Rozhodnite A/N, ktoré z ústavou garantovaných práv boli pri tejto príležitosti porušené?

E. právo na majetok	A / N
F. právo na slobodu pohybu	A / N
G. právo na bezpečnosť	A / N
H. právo na súdnu ochranu pre útočníkov	A / N

Text k úlohe 17
„Petičné právo sa zaručuje. Každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami.“ (Ústava SR Čl. 27)

Úloha 17
Uveďte, či v uvedených prípadoch je petícia v rozpore s Ústavou SR?

3. Skupina občanov iniciovala petíciu na založenie novej politickej strany.	A / N
4. Zdravotné sestry podali petíciu za zvýšenie svojich platov.	A / N
3. Občania podali petíciu na zrušenie politických strán, ktoré presadili zvyšovanie daní.	A / N
4. Príbuzní Dávida, obvineného zo zabitia, petíciou žiadali prehodnotiť rozsudok	A / N

Úloha 18
Rozhodnite ÁNO/NIE, či sú uvedené práva v rozpore s Ústavou SR

1. Každý má právo na život	A / N
2. Každý má právo rozhodnúť o ukončení vlastného života	A / N
3. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením	A / N
4. Trest smrti sa pripúšťa	A / N

Úloha 19
Veronika má 17 rokov. Rozhodnite či v tomto veku má právo:

5. Chodiť do autoškoly	A / N
6. Vlastniť účet v banke	A / N
7. Aktívne sa zúčastniť volieb	A / N
8. Vstúpiť do manželstva	A / N

Úloha 20
Pozrite obrázok a rozhodnite. Ktorý z princípov volebného práva bol porušený?

5. Všeobecnosť volebného práva	A / N
6. Rovnosť volebného práva	A / N
7. Priamosť volebného práva	A / N
8. Tajnosť hlasovania	A / N

Text k úlohe 21
V Ústave SR sa základné práva a slobody delia na:
7. základné ľudské práva a slobody,
8. politické práva,
9. práva národnostných menšín a etnických skupín,
10. hospodárske, sociálne a kultúrne práva,
11. právo na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva,
12. právo na súdnu a inú právnu ochranu.

Úloha 21

Priraďte ku každému z uvedených práv číslo skupiny, do ktorej právo patrí:

- právo na meno 1..... - právo na štrajk 4.....
- právo na právnu ochranu 6..... - spolčovacie právo 2.....
- sloboda názoru 1..... - právo na majetok 1.....
- právo voliť 2..... - právo na slobodnú voľbu povolania 4.....
- právo používať materinský jazyk v úradnom styku 3..... - sloboda pohybu a pobytu 1.....
- právo na priaznivé životné prostredie 6.....

Úloha 22

Vyberte z ponúkaných možností tú kombináciu slov, ktorá obsahuje všetky názvy orgánov, na ktoré sa môže občan Slovenskej republiky obrátiť, ak chce ochrániť svoje ľudské práva:

E. súdy, Národná rada Slovenskej republiky, Európska komisia, Európsky súd pre ľudské práva, ombudsman (verejný ochranca ľudských práv),

F. súdy, Ústavný súd Slovenskej republiky, ombudsman (verejný ochranca ľudských práv), Európsky súd pre ľudské práva,

G. Národná rada Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky, Európsky súd pre ľud ské práva, súdy, ombudsman (verejný ochranca ľudských práv),

H. vláda Slovenskej republiky, súdy, Ústavný súd Slovenskej republiky, Európsky parlament, ombudsman (verejný ochranca ľudských práv).

Úloha 23

Doplňte charakteristiky o správne pojmy:

9. Rozdiely medzi ľuďmi nesmú byť dôvodom na nerovnaké zaobchádzanie s nimi. Ak sa tak deje, ide o diskrimináciu .....
10. Pohrdlivý až nepriateľský postoj, hotová myšlienka o osobe alebo skupine osôb bez dostatoč ného poznania a dôvodu je predsudok. .....
11. Rešpektovanie cudzieho názoru, znášanlivosť, trpezlivosť je tolerancia .....
12. Rasovú diskriminácia nebelošského obyvateľstva v Afrike, alebo oddelenie černochov od belochov voláme segregácia .....
13. Nenávisť voči ľuďom inej rasy, utláčanie inej rasy je rasizmus .....
14. Zrovnoprávnenie, oslobodenie, získanie nezávislosti je emancipácia .....
15. Vyhladzovanie Židov aj príslušníkov iných národov nacistami bol holocaust .....
16. Strach, nenávisť k cudzincom je xenofóbia. .....

Spolu bodov 95

Autor: PhDr. Daniela Ďurajková MPC Bratislava
Recenzent: PhDr. Viliam Dolník predseda CK OLP

IX. Vyhodnotenie dotazníka spätnej väzby XIV. roč. OĽP

Dotazník spätnej väzby mali možnosť vyplniť všetci zúčastnení aj na XIV. ročníku tohto podujatia a tak prispieť k zlepšeniu úrovne alebo oceneniu snáh organizátorov pri príprave a realizácii celého projektu. Vyjadrenia účastníkov svedčia o obľúbenosti a príťažlivosti OĽP medzi študentmi a pedagógmi na školách a o ich záujme na odstránení prípadných nedostatkov.
Prvý bod dotazníka sa týkal zaradenia účastníka na podujatí. Odpovede na 2. – 7. bod dotazníka sú v tabuľkách spracované v percentách. Súčet percentuálnej sumy nie vždy je 100, nakoľko sa vyskytli prípady, že zúčastnení sa nevyjadrili k danému bodu alebo uviedli viac možností, a to najmä v bode č. 4. Slovné hodnotenia a návrhy nie sú upravované, ale prepísané z dotazníkov.

Tabuľky a grafy k odpovediam na jednotlivé body dotazníka

2. OĽP po organizačnej stránke hodnotím:

		súťažiaci	pedagóg. sprievod	porota	hostia
a)	veľmi dobre	67,74%	75,00%	66,67%	57,14%
b)	dobre	25,81%	18,75%	33,33%	28,57%
c)	vyhovujúco	6,45%	6,25%	0,00%	14,29%
d)	nevyhovujúco	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

OĽP po organizačnej stránke hodnotím:

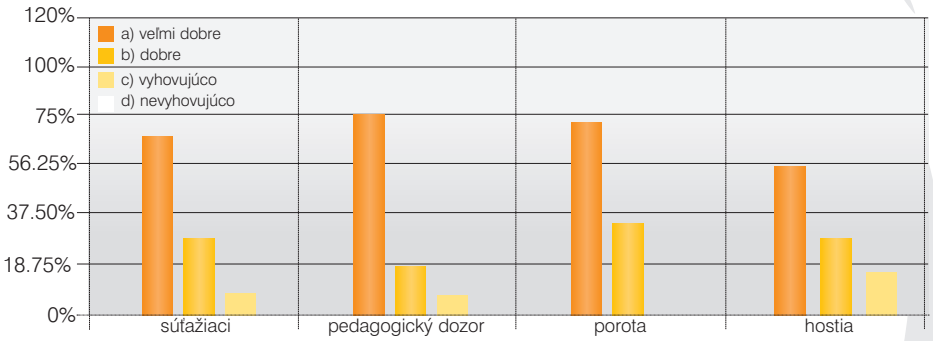

3. OĽP po odbornej stránke hodnotím:

		súťažiaci	pedagóg. sprievod	porota	hostia
a)	veľmi dobre	58,07%	75,00%	66,67%	85,71%
b)	dobre	22,58%	18,75%	33,33%	14,29%
c)	vyhovujúco	12,90%	0,00%	0,00%	0,00%
d)	nevyhovujúco	6,45%	6,25%	0,00%	0,00%

OĽP po odbornej stránke hodnotím

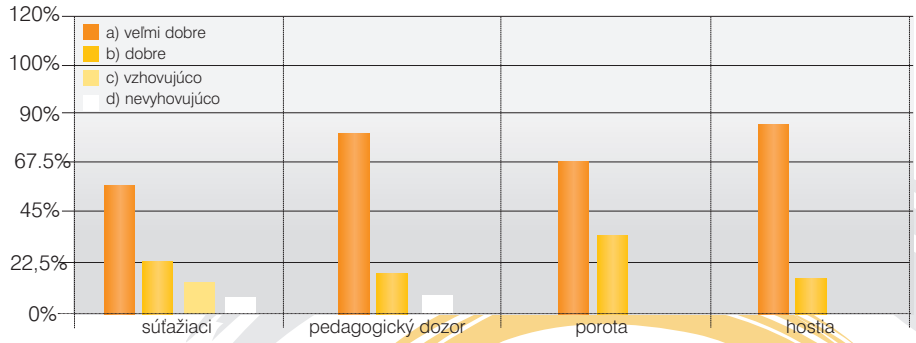

4. Čo sa Vám na OĽP najviac páčilo?

		súťažiaci	pedagóg. sprievod	porota	hostia
a)	Možnosť kontaktovať sa s novými spolužiakmi	70,98%	0,00%	0,00%	0,00%
b)	Stretnutie so zaujímavými odborníkm	45,16%	43,75%	33,33%	42,86%
c)	Celková atmosféra podujatia	51,61%	87,50%	100,00%	85,71%
d)	Spoločenský program	19,35%	12,50%	33,33%	28,57%
e)	Priebeh samotnej súťaže	12,90%	25,00%	0,00%	0,00%
f)	Iné, uviesť	9,68%	25,00%	0,00%	0,00%

OĽP po organizačnej stránke hodnotím:

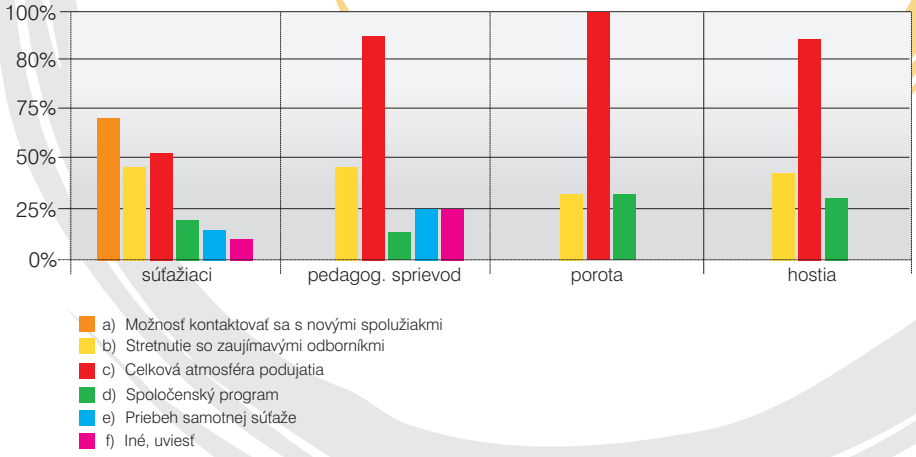

5. Ako hodnotíte činnosť hodnotiacej poroty?

		súťažiaci	pedagóg. sprievod	porota	hostia
a)	Hodnotiaca porota bola spravodlivá	32,26%	25,00%	100,00%	57,14%
b)	Hodnotiaca porota bola prístupná	45,16%	56,25%	33,33%	28,57%
c)	Hodnotiaca porota bola príliš prísna	6,45%	0,00%	0,00%	14,29%
d)	Hodnotiaca porota bola neprístupná	9,68%	0,00%	0,00%	0,00%
e)	Hodnotiaca porota bola nespravodlivá	12,90%	12,50%	0,00%	0,00%

Ako hodnotíte činnosť hodnotiacej poroty?

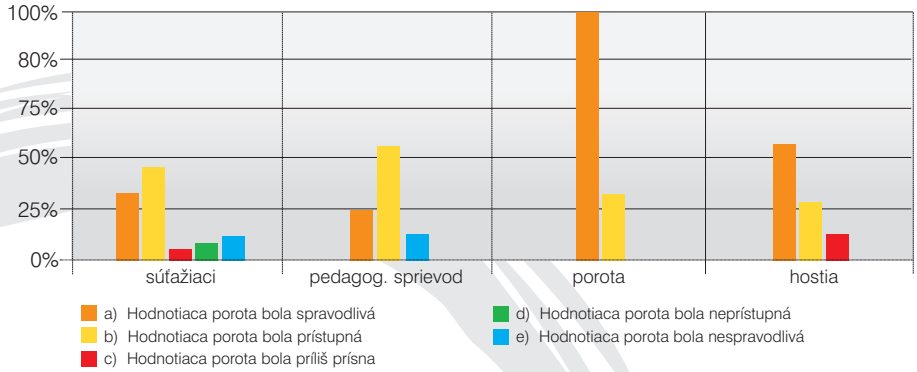

6. Splnila OĽP Vaše očakávania?

		súťažiaci	pedagóg. sprievod	porota	hostia
a)	áno	58,07%	81,25%	66,67%	86,71%
b)	čiastočne	25,81%	12,50%	33,33%	0,00%
c)	skôr áno	6,45%	0,00%	0,00%	14,29%
d)	skôr nie	9,68%	6,25%	0,00%	0,00%

Splnila OĽP Vaše očakávania?

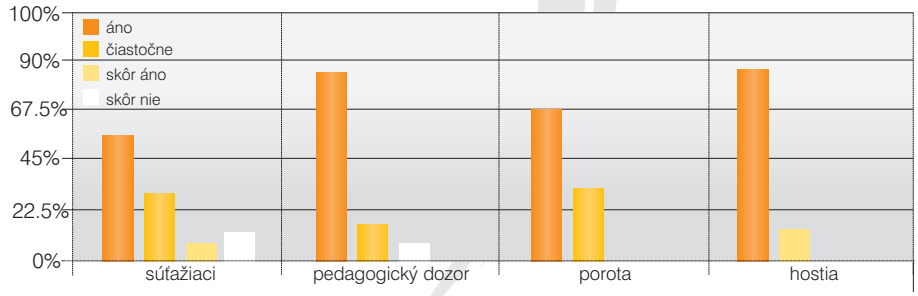

7. Vyjadrite pocity z tohto podujatia!

		súťažiaci	pedagóg. sprievod	porota	hostia
a)	cítil/a som sa veľmi dobre	45,16%	62,50%	66,67%	57,14%
b)	cítil/a som sa spokojný/á	35,48%	32,25%	33,33%	57,14%
c)	nemal/a som z toho dobrý pocit	9,68%	12,50%	0,00%	0,00%
d)	iný pocit	9,68%	0,00%	0,00%	0,00%

7. Vyjadrite pocity z tohto podujatia!

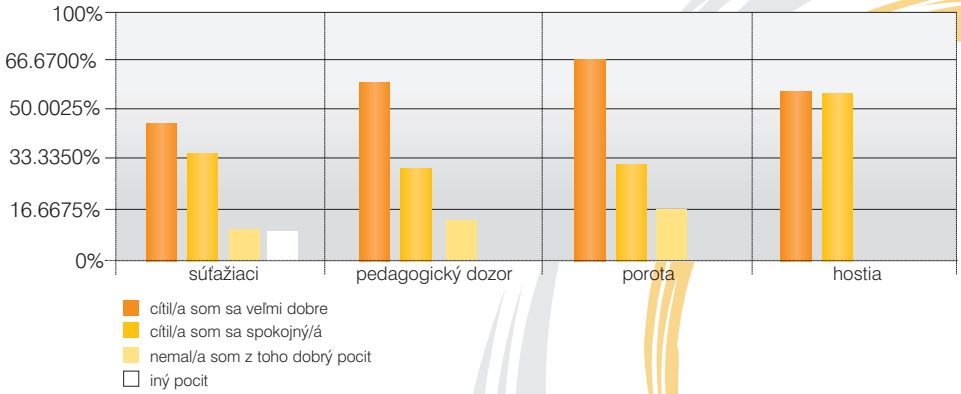

Vyjadrenia súťažiacich

Hodnotenia a vyjadrenia účastníkov a návrhy na zlepšenie pre budúce ročníky OĽP

- Po večernom gala programe by som navrhla možnosť diskotéky v tej istej miestnosti kde bola recepcia
- Všetko je super
- Viac času na vypracovanie eseje
- Mal by byť obmedzený počet možností zúčastnenia sa aobjektívnejšie hodnotenie
- Súťažiaci umiestnení na posledných miestach v skupine xy by sa dostali počtom bodov ďalej v inej porote
- Viac kritérií pre objektívnejšie hodnotenie
- Účasť ministra spravodlivosti
- Navrhujem prehodnotiť systém hodnotenia ústnych časti aj esejí. Mali by byť jednoznačne vopred stanovené kritériá na hodnotenie. Esej by mala odborne spracúvať problematiku, nie byť jednoduchou úvahou. Pri písaní eseje je dôležitý dôkazový materiál, nie len osobné skúsenosti a domnienky. Hodnotenie porotcov by malo byť kvôli zvýšenej transpa rentnosti zverejnené ihneď po výstupe súťažiaceho, a to po jednotlivých porotcoch aj s krátkym odôvodnením.
- Porota by sa mala skôr zamerať na fakty a nie na dojem zo súťažiaceho mala by sa venovať problematike viac objektívne, lebo esej je objektívne spracovanie faktov a nie úvaha.
- Súťažiaci by nemal byť facilitátorom
- Porota by mohla byť objektívnejšia viac v hodnotení a pri určení poradia spolupracovať.
- Dress code a lepšie prihlasovanie
- Stanoviť dress code

- Ako sa môže táto súťaž volať OĽP, keď ich sama porušuje. Súťaž je neférová, pretože postupujúci už vyhrali minulé ročníky. Súťaž by nemala preferovať svojich vyvolených ale mala by brať do úvahy šikovnosť, postrehy a vlastné myšlienky žiakov.
- Viac toaleťáku na izbách a pitie k obedu
- Neobjektívnosť a nespravodlivosť poroty
- Prvý deň viac času na oddych, lebo niektorí účastníci sa nezúčastnili workshopov kvôli únave
- Nepáčilo sa mi, že člen klubu ALUMNI sa prezentoval na workshope a aj súťažil. To je nezlučiteľnosť funkcie.
- Som šťastná, že som mala možnosť stretnúť nových, vzdelaných, inteligentných ľudí a zdielať s nimi názory
- Napriek všetkému oceňujem snahu a iniciatívu všetkých ľudí na OĽP

Vyjadrenia súťažiacich pedagogického sprievodu

- Len to aspoň udržať
- Skončiť skôr kvôli spojom
- Zúčastnila som sa prvýkrát a podľa môjho názoru OĽP spĺňa vysoké kritériá odbornosti
- Zjednodušiť registráciu na celoštátne kolo: nestačilo by poslať s esejou vyplnený formulár s pečiatkou školy a podpisom rodiča? Myslím si, že elektronické prihlásenie a následne papierové je chaotické a zbytočné
  -Je to naozaj trápne, že každý rok píšeme o transparentnosti a objektivite súťaže a je to stále horšie. Všade sa žiaci štúdiom zlepšujú, len tu sa zhoršujú. Chodia sem 2, 3, 4 roky a klesajú na nižšie miesta a popritom celé roky študujú a sledujú aktuálne dianie (zo 4. miesta na 10. – 13. a pod.) Je to choré a zvrátené a ak má byť táto súťaž donekonečna len pre vyvolených, tak ja prestávam vo voľnom čase a zadarmo žiakov pripravovať. V neposlednom rade je súťaž o ceny. Keď niekto už cenu získa, nech príde ako ALUMNI a nech nechá priestor ďalším, lebo má omnoho viac skúseností ako ostatní, čo ich znevýhodňuje. Opäť postúpila väčšina tých, ktorí sami hodnotili svoje výkony ako podpriemerné. Žiaci nie sú slepí a vedia byť dobrým senzorom na takéto „tlačenky“
- Zjednodušiť registráciu účastníkov
- Veľká vďaka organizátorom
- Program v úvodný deň bol dosť prehustený. Vzhľadom k celkovej náročnosti dňa (cestovanie) by stálo za úvahu presunúť workshopy Alumni na druhý deň podujatia. V rámci možnosti by stálo za pozornosť sprístupnenie eventuálnych športových aktivít. Vzhľadom k dlhému sedeniu by prospelo zahrať si stolný tenis alebo biliard (čo nie je náročné na priestory

Vyjadrenia poroty a hostí

- Viac vody – príliš náročný časový program na dopĺňanie tekutín mimo priestoru súťaženia, inak bol program super
- Používanie rodovo citlivého jazyka celou porotou. Viac priestoru pre komunikáciu s ALUMNI OĽP. Členovia, členky v ALUMNI OĽP možno nie sú najvhodnejší súťažiaci
- Viac minerálky, vody nielen cez hlavné prestávky, ale neustále (obed, večera), napr. aj voda z vodovodu v džbánoch. ALUMNI by nemali súťažiť, nerobí to dobrú atmosféru
- Lepšia koordinácia záverečného odovzdávania cien. IUVENTA spomínaná iba v súvislosti s preplácaním cestovného. Nedostačujúce, nakoľko je rovnocenným partnerom organizáciám a združeniam lepšie propagujúcich na podujatí. Samotné ohodnocovanie súťažiacich pripomí nalo zmätok, v tomto do budúcnosti venovať väčšiu zohranosť

X. Prílohy

Príloha č. 1

Kritériá pre hodnotenie eseje

1. Analýza otázky

5 bodov - Odpoveď je analytická v celej eseji.
4 body - Odpoveď nie je dostatočne analytická a pokúša sa zodpovedať na úplne inú otázku.
3 body - Odpoveď nie je dostatočná a úplná, napr. v závere.
2 body - Odpoveď je len naratívna (rozprávačská, epická), ale s celkom správnymi a relevantnými informáciami.
l bod - Naratívna odpoveď s časťami, ktoré mohli byť spomenuté.
0 bodov - Stručná a veľmi naratívna odpoveď.

2. Použitie argumentácie a dôkazov

5 bodov - Odpoveď je podporená výbornou argumentáciou a s použitím dôkazov.
4 body - Odpoveď obsahuje dobrú argumentáciu a použitie dôkazov.
3 body - V odpovedi sa sporadicky nachádza argumentácia, alebo dôkazy tvrdení.
2 body - Odpoveď sa pokúša uviesť dôkazy a argumenty, ale veľmi slabo.
1 bod - Tvrdenia bez udania dôvodov.
0 bodov - Práca obsahuje nelogické tvrdenia

3. Kompozícia a štýl

5 bodov - Vynikajúca kompozícia a hladký štýl v práci.
4 body - Dobrá kompozícia a štýl.
3 body - Nejasný štýl s dobrou kompozíciou, alebo nejasná kompozícia s dobrým štýlom.
2 body - Je možné nájsť určité prvky kompozície, napr. v závere, ale celkovo je práca nejasná.
1 bod - Nejasná kompozícia a štýl, ale práca je zrozumiteľná.
0 bodov - Nejasná kompozícia a štýl, práca nie je dobre zrozumiteľná.

4. Originálnosť myšlienok

5 bodov - Preukázané vynikajúce myslenie v celej práci.
4 body - V práci je preukázané vcelku dobré myslenie s niektorými dobrými myšlienkami.
3 body - Preukázanie, že autor premýšľal pri písaní eseje.
2 body - Vlastné myšlienky sa nachádzajú len v jednej časti, napr. v závere.
1 bod - V práci sa nachádzajú idei vzťahujúce sa k problému.
0 bodov - Preukázané slabé premýšľanie.

5. Vedomosti

5 bodov - Preukázané vynikajúce vedomosti k danej téme.
4 body - Preukázanie dobrých vedomostí k danej téme.
3 body - Preukázanie dobrých vedomostí, ale chýbajú určité skutočnosti, ktoré mohli byť spomenuté.
2 body - Preukázanie znalosti dôležitých skutočností.
1 bod - Preukázanie málo vedomostí vzťahujúcich sa k téme.
0 bodov - Vedomosti vzťahujúce sa k téme sú veľmi slabé.

Príloha č. 2

Slávnostné otvorenie XIV. ročníka OLP – PhDr. Viliam Dolník, predseda CK OLP

Porota č. 1 – predseda Prof. PhDr. Miroslav Kusý PhD.

Porota č. 2 – predseda PhDr. Petöcz Kálmán

Porota č. 3 – predseda Ing. Figusch Viliam, CSc.

Porota č. 4 – predseda PhDr. Horná Dagmar PhD.

Seminár s členkami a členmi ALUMNI klubu OLP: Ľudské práva v olympiáde života

Predstavitelia Ministerstva školstva SR pri odovzdávaní cien

Predstavitelia Úradu vlády pri odovzdávaní cien

Prof. Rumen Valchev, UNESCO – Bulharsko

p. Nevedalová – poslankyňa EP a Robert Hajšel – riaditeľ IK EP pri odovzdávaní cien

Finalisti Celoštátneho kola Olympiády ľudských práv

Základná škola M. Rázusovej-Martákovej, Nábrežie 4. apríla 1936/23, Liptovský Mikuláš

VI. ročník OĽP žiakov základných škôl a 8-roč. gymnázií v obvode mesta Liptovský Mikuláš

V školskom roku 2011/2012 sa na základných školách v Liptovskom Mikuláši neuskutočnila Olympiáda ľudských práv v jarnom termíne. Organizátori sa rozhodli pre posunutie termínu VI. ročníka Olympiády ľudských práv základných škôl na október 2012. Vzorové pravidlá pre olympiády základných škôl možno nájsť v Kronike OLP XIII. Z technických dôvodov nebolo možné do Kroniky OLP XIV. zaradiť súťaž základných škôl. V najbližšej kronike bude uverejnená.